

La Creangă

Almanah literar

Nr. 30

Chișinău 2016

Desen: Alexandru Hmelnicki

***“...Oare nu-i păcat de Dumnezeu să nu ne mai
vedem noi, așa din când în când?...”
(Correspondență. Ion Creangă)***

Baștina-Radog S.R.L.

Tel.: 29-41-00, 29-40-95

Realizatori:
Claudia Balaban
Claudia Gurschi
Claudia Partole

Prezentare grafică, machetare:
Mihuela Rîmbu, Elena Miron

Cartea – calea spre desăvârșire

Cea mai mare ispită a omului este să rămână om, iar cartea-i acel remediu care ne ajută să devenim oameni. Nu putem trece prin marea cultură a lumii, fără a ține în mână o carte. Toată înțelepciunea, satisfacția și rațiunea se află în cărți. Prin urmare, lectura face parte din modul de a fi al omului contemporan, înzestrat cu un bagaj de cunoștințe care ne ajută să ne găsim un rost în viață. Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ajuns la cea de-a 20-a ediție, a devenit o adevărată sărbătoare a cuvântului scris, susținând, promovând și popularizând cartea pentru copii și tineret.

De-a lungul edițiilor, Salonul a cunoscut o creștere continuă. De la 27 edituri– la prima ediție, la circa peste 200 de edituri– la ediția actuală, cu un progres vizibil de diversitate a titlurilor, cât și un mare salt al ținutei grafice a cărților.

Salonul este un exercițiu de admirație dedicat cărții și copiilor. Standurile pline cu titluri noi îi ademenesc să lectureze, astfel ei primind acces și la alte culturi și noi descoperiri, or, cea mai mare parte a cunoștințelor noastre provin din cărți. Acest act de cultură și spiritualitate, și de data aceasta, rămâne cel mai ales dar al primăverii, pătruns de lumina cuvântului scris, un adevărat spectacol al lumii literare și un impunător for pentru cei împătimiți de cunoștințe.

În cadrul Salonului, în afară de expoziția de carte, expoziția de ilustrații de carte pentru copii în original, lansări de carte, ateliere creative, activități interactive pentru copii, va avea loc Conferința științifico-practică „Cartea pentru copii și lectura copiilor: tendințe, abordări moderne, perspective de colaborare” cu participarea specialiștilor din România, Rusia, Ucraina, Lituania, Belarus, Azerbaidjan, Republica Moldova. La conferință vor fi abordate aspecte privind specificul literaturii și lecturii copiilor în context actual, cartea tipărită și cartea electronică, modele inovative de servicii de bibliotecă pentru copii și adolescenți, în acord cu nevoile și așteptările tinerilor, influența tehnologiilor informaționale asupra intereselor și practicilor de lectură ale copiilor, parteneriate pentru dezvoltarea proiectelor, programelor de promovare a cărții și lecturii.

Vizitatorii Salonului vor trăi cele mai frumoase emoții, întâlnindu-se cu scriitorii lor preferați și cu recentele lor creații, astfel transformând sărbătoarea în una magnifică.

Mi-aș dori ca și actuala ediție a Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret să aducă satisfacție atât vizitatorilor, cât și celor care trudesă la plămuierea cărții pentru copii și tineret, servind drept imbold pentru păstrarea acestei frumoase tradiții.

Claudia Balaban,
președinte al Secției Naționale IBBY în Republica Moldova,
director general al Bibliotecii Naționale
pentru Copii „Ion Creangă”

Cartea bună ne adună

Campania Națională „Copiii Moldovei citesc o carte – 2015”

Motto:

*„A selecta cărți pentru propria lectură și pentru lectura
altora este nu numai o știință, dar și o artă”*

Nicolai Rubakin

Pe an ce trece, Campania Națională „Copiii Moldovei citesc o carte” ia amploare. Mii de copii din republică sunt atrași la lectură, fapt îmbucurător atât pentru organizatorii campaniei, cât și pentru întreaga societate. Această formă de promovare a lecturii, din punctul meu de vedere, este una destul de potrivită pentru a-i sustrage pe copii și adolescenți de la computere, tablete și a-i implica într-un proces care le aduce doar beneficii.

Ferm convinși că lectura în viața copiilor și adolescenților este primordială și că ea îi formează așa

cum nimic altceva nu reușește, organizatorii campaniei încearcă, prin toate mijloacele posibile, să aducă cartea în vizorul lor. Evident, cartea de valoare, care are forța magică de a face din ei oameni în adevăratul sens al cuvântului.

Din această categorie de cărți face parte și cartea lui Aurelian Silvestru „Și tu ești singur?”. Selectată, după criterii valorice, a fost propusă pentru lectură adolescenților la ediția din 2015 a Campaniei Naționale „Copiii Moldovei citesc o carte”. Publicul cititor a salutat, din start, alegerea făcută, pentru că Aurelian Silvestru este scriitorul care creează cu gândul la cititor, scriind, în același timp, pentru fiecare în parte și pentru toți împreună.

Romanul „Și tu ești singur?” a fost citit cu mult interes nu doar de către adolescenți, dar și de adulți. El a avut un impact deosebit asupra lor, fapt confirmat chiar de ei înșiși atât în cadrul nenumăratelor întâlniri cu scriitorul, discuțiilor, dezbaterilor pe marginea romanului, cât și în dezvoltările din eseurile realizate în baza lui: „Romanul domnului Silvestru m-a învățat să lupt și să prețuiesc fiecare clipă petrecută alături de oamenii dragi. Aceste clipe sunt de neprețuit.” (Olga Buruiană, Leova), „După ce am citit confesiunile protagonistei-naratoare, am început să prețuiesc mai mult familia și prietenii, să nu-i întristez și să răspund cu dragoste la afecțiunea lor.” (Anastasia Gavrilă, Călărași), „Din roman am învățat că oamenii au nevoie unii de alții și că, prin iubire, poți învinge orice obstacol.” (Mihai Bivol, Cimișlia), „Romanul m-a făcut să reflectez îndelung asupra împlinirii rostului meu pe pământ.” (Nicoleta Cicati, Cimișlia), „Din paginile acestei cărți am învățat cum să scap de singurătate. Învins de ea, omul își poate pierde până și sufletul.” (Adriana Bătrâncea, Anenii Noi), „Citindu-l, am învățat că niciodată nu trebuie să te transformi într-un „gunoi” ce abia așteaptă să fie luat cu fârașul și aruncat în tomberon.” (Augustina Popovici, Sângerei), „Acest roman m-a convins că viața este așa cum o facem noi. Pentru unii, e frumoasă. Pentru alții, urâtă și nefericită. Niciodată, însă, nu trebuie să lăsăm mâinile în jos. Ar trebui să fim puternici cum e Ana.” (Evelina Popa, Anenii Noi), „Am avut senzația că citesc un ghid despre cum trebuie să trăiesc și să iubesc. Cartea mi-a oferit o bogăție deosebit de prețioasă.” (Maria Moiseencu, Telenești).

Indiscutabil, romanul „Și tu ești singur?” este unul inedit, plin de esență, din care adolescenții, și nu numai ei, au ce învăța. După părerea mea, el le-ar putea servi drept ca „o lecție de viață”. O parte din opiniile cititorilor despre romanul „Și tu ești singur?” au fost publicate în culegerea „Magia lecturii”, apărută la Editura „TOCONO”.

Campania s-a încheiat cu o Conferință de totalizare, care a avut loc pe data de 11 decembrie 2015 la Filiala nr.2 a Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”. La eveniment au participat consilierul Președintelui Republicii Moldova Mihail Șleahțișchi, scriitori, elevi, profesori, bibliotecari din raioanele și municipiile republicii – cei mai activi participanți la activitățile organizate în cadrul campaniei la nivel local, raional și municipal. Programul conferinței a inclus opinii despre cartea „Și tu ești singur?” și momente artistice prezentate de Teatrul-model „Incognito”, Ialoveni (conducător Galina Castraveț), Ana Frunză, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Anenii Noi, Marinela Lungu, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Fălești, Dumitrița Ungureanu, Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”, Hincești, Agnesia Spinei, Ionela Popa, Liceul Teoretic „Miron Costin”, Florești, Arina Crețu, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Cahul, Ecaterina Istrati, Liceul Teoretic „Mitropolit Nestor Vornicescu”, Strășeni, Tatiana Cojocaru, Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”, Dondușeni, Angela Lungu (profesoară de limba și literatura română la Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu”), Ansamblul vocal de la Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu” (conducător artistic Veaceslav Adam).

Posibilitățile lecturii sunt nelimitate. De aceea îi îndemn pe toți copiii să citească cât mai mult, astfel vom avea o lume mai bună, un viitor luminos și niște oameni adevărați pe care să ne putem baza.

*Maria Harea,
șef secție „Asistență de specialitate, cooperare și coordonare”,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”*

Meditație lirică

Cartea

Prin valuri de munți și magnifici sori
Trecea prizonierul gândurilor eroice.
Acest ins reprezintă un galben
În albastrul faptelor destoinice.

Mai departe, un singuratic Esop
Stă cufundat în scrieri de filozofie,
Ghicind prin teorii și scheme ceea
Ce niciodată n-ar putea să fie.

La vest de mitologi, tăcut, poetul
Reformulează gânduri în permanență,
Încearcă să-nțeleagă nemurirea
Și pune la-ndoială existența.

Un ocean de oameni, conștiințe,
Ce-și regăsesc ființa între cărți,
Înaintează-n norii de cerneală
Ca regii ce înalță-a lor cetăți.

*Nicoleta Balan, cl. a VIII-a, Liceul
Teoretic „George Meniuc”*

Elena Leonte,
expert european în info-documentare, Iași

Omul faptelor, mai puțin al vorbelor...

Deși îi plac poveștile, ea însăși povestește frumos, ca mai toate moldovencele. Pe Claudia Balaban am perceput-o mai degrabă ca pe un om al faptelor. Rapiditatea cu care trece de la o idee valoroasă la concept și la punerea în practică a fost una dintre primele trăsături pe care noi, colaboratorii întru proiecte comune, le-am remarcat. Judecând mai adânc trebuie să recunoaștem că travaliul unei idei, mai ales când execuția depinde de mai mulți oameni, poate dura exasperant de mult, uneori pierzându-se pe drumul lung al înfăptuirii atât ideea, cât și entuziasmul și, desigur, amatorii...

M-am întrebat deseori de unde are forța aceasta de a duce la capăt proiectele pe care le alege ca importante pentru misia bibliotecii pe care o conduce de atâția ani, iar răspunsul l-am găsit în povestea vieții grele pe care o spune cu simplitatea pe care i-a dat-o doar îndârjirea de a depăși limitele pe care existența, atât de nedreaptă uneori, i le-a așezat în cale. Iar îndârjirea asta nu o au decât oamenii foarte puternici. A descoperit utilitatea muncii de mic copil și, odată ajunsă în universul cărții, foarte devreme de altfel, a văzut cât de acerbă era lupta cu sărăcia materială, dar și cu cea spirituală, cât de mare era nevoia oamenilor de a se lumina prin carte.

A crezut puternic în misia cărții, altfel nu s-ar fi dedicat atât de exclusiv construcției bibliotecare, în care a excelat întotdeauna, iar norocul copiilor de a fi avut ca director al principalei lor biblioteci un asemenea Om avid să cunoască și să aplice cele mai noi și mai performante metode profesionale a fost unul providențial. Dezvoltarea Bibliotecii Naționale pentru Copii la rangul pe care-l are astăzi, recunoscut internațional, i se datorează doamnei Claudia Balaban, care a știut să facă management de performanță, să deschidă numeroase căi de promovare a cărților și autorilor de limbă română, să aducă sub ochii micilor cititori, ai tinerilor cele mai importante apariții editoriale din lume, să se lupte pentru implementarea noilor tehnologii, să atragă un numeros public prin manifestări culturale de excepție.

Desigur, a avut nevoie de un colectiv bun și l-a avut și l-a format, formându-se, la rândul-i, prin numeroase participări la cele mai înalte foruri profesionale internaționale.

Deși o cunosc de 25 de ani, nu încetează să mă uimească prin noutățile pe care le propune mereu și mereu. A reușit lucruri extraordinare într-o viață plină de neastâmpăr creativ, concepând și alegând ceea ce se potrivea pentru instituția pe care a dezvoltat-o atât de frumos, pentru colectivul pe care-l conduce, pentru bibliotecile aflate sub îndrumare metodică și, desigur, nu în ultimul rând, pentru beneficiarii acestor biblioteci, pe care doamna Claudia Balaban îi consideră copiii ei.

Am observat, ca mulți alți invitați ai evenimentelor organizate de Bibliotecă, evoluția acurateței limbii vorbite de copiii participanți de la an la an, odată cu evoluția sistemului educațional și a domeniului editorial. Bucuria noastră nu întrece însă bucuria și satisfacția doamnei Claudia Balaban, ai cărei ochi se înrourează în diverse momente sensibile care au ca protagoniști copiii atât de deștepți, atât de frumoși, atât de patrioți ai Moldovei. Îmi pot imagina că întreaga „luptă cu inerția” (vorba poetului) i se perindă prin fața ochilor, iar victoriile acestor copii îi aduc mândria îndreptățită de a fi contribuit la șansa lor de a reuși în viață.

Cred, sincer, că, oricare altul ar fi fost domeniul în care ar fi activat, doamna Claudia Balaban ar fi reușit să miște lucrurile, să le pună în slujba oamenilor, dar eu mă bucur că providența a ținut cu destinul cărții și culturii care avea nevoie de o personalitate atât de proeminentă. Nu sunt vorbe mari, uneori recunoașterile oficiale au venit de la cel mai înalt nivel, spre lauda celor care au făcut-o, dar cele mai mari omagii le primește doamna Claudia Balaban din partea colegilor de breaslă bibliotecară și, desigur, topind-o sufletește, de la copiii „ei”, ajunși oameni citiți, educați, iubitori de patrie și neam...

În numele colegilor și prietenilor din România, cu admirație profundă pentru caracterul integru și înaltul profesionalism, îi urez doamnei Claudia Balaban sănătate deplină, forță și inspirație în ceea ce și-a propus să facă în continuare pe tărâmul atât de important pe care activează de atâția ani.

De mână cu cărțile prin ani...

*Doamnei
Claudia Balaban*

Pentru a atinge înălțimi,
Cartea v-a ajutat!
Ea v-a dăruit înțelepciune
Din care lumii cu drag ați dat.

Cartea te învață ce e bunătatea,
Cum să faci în viață fapte bune,
Cum să dăruie oamenilor lumină...
Cartea fiind cuib de înțelepciune.

Alături de carte și de scriitori
Călătoriți prin țară și în lume.
Prin lecturile la care ne îndemnați
Ne menținem puternici ca națiune.

Aurelia Dobjanschi, BPR Telenesti

Inspirație...

Furnicuța hărnicuță

Hărnicuța furnicuță,
Ce lucrează zi și noapte,
Adunat-a o punguță
Plină-plină cu de toate.
Și pentru că-i generoasă,
Ea le spune bucuroasă
La fete și băieți:
„Luați și voi, dacă vreți!”.

Țânțarul bucătarul

Un țânțar gospodar
Se credea bun bucătar.
Ca să-și bucure amicii,
După rețeta bunicii,
A gătit un ceaunaș
Plin-plin-plin cu colțunași.

Veverița actriță

Șotioasa veveriță
Se vede mare actriță.
Vrea să ia un rol
În „Filmul Animalelor”.
La casting când a ajuns
A și primit răspuns:
Că este acceptată
Pentru coada ei bogată.

*Loredana Pistol, cl. a VIII-a,
Liceul Teoretic „Spiru Haret”*

Din creația copiilor

Tinerii condeieri ai clasei a IV-a de la Liceul Teoretic „Vasile Vasilache”

Izvor de-nțelepciune...

Izvor de-nțelepciune
E cartea pentru noi.
De intri-n a ei lume,
Descoperi lucruri noi.

Călătorești prin basme,
Vezi Zâne, Feți- Frumoși,
Înveți ce-i bunătatea,
Admiri ce-i de folos.

Mijloc de existență
E cartea pentru noi.
Ne-nvață lucruri bune,
Ne-ajută la nevoi.

Taisia Vizant

Primăvara

Primăvara zbuciumată
Se dezlănțuie acum.
Peste iarna înghețată,
Care încă e pe drum.

Ea plesnește mugurii
Și dezgheață țăturii.
Ea îndrumă vântul
Ce-a trezit pământul.

Ies din nou străjerii –
Micii ghiociei,
Ei ne-aduc vestire
Cu a lor sclipire.

Adelina Miron

Prieten drag, cartea

Carte bună și frumoasă
Și prin grai armonioasă,
Tu ne duci prin locuri sfinte,
Peste dealuri mari, coline,
Peste râurile line.

Cartea blândă, luminată,
Ca o mamă ne așteaptă!
Are multe a ne spune
De voinici cu falnic nume
Ce cutreieră prin lume.

Corneliu Cornescu

Vine, vine primăvara

Vine, vine primăvara
Peste plaiul meu cel drag.
Plină mantia-i de flori,
Toate pline de culori.
Are-n ea multe lalele,
Toporași și viorele
Și mulțimi de ghiociei,
Mai mărunți, mai măricei.

Soarele răsare
Să ne încălzească,
Cu razele-i darnice
Copacii să-nflorească.

Ariceii și căprioare,
Ursuleți și vulpișoare
Dau cu toții semn de viață
În pădurea lor măreață.

Polina Ciobanu

Deapănă firul poveștii...

„Cartea fiind dascălul care nu doarme niciodată când îl întrebăm...”

Erasmus

Puterea imaginației pe care o declanșează cartea este demult cunoscută. Cărțile continuă să formeze sensibilitatea, visele, conștiința și mentalitatea copiilor, le propune metode pentru viață. Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” în colaborare cu „Baștina-Radog” SRL și revista „a”MIC” au organizat, în perioada decembrie 2014 – ianuarie 2015, în memoria Alexandrinei Rusu, fost redactor-șef al revistei „a”MIC”, Concursul republican „Deapănă firul poveștii...”, care a avut ca scop încurajarea creativității literare la copii.

La concurs au participat 233 de elevi din clasele a IV-a – a VII-a din următoarele raioane: Edineț, Telenеști, Florești, Fălești, Ungheni, Strășeni, Anenii Noi, Nisporeni, Cahul, Ialoveni, Sîngerei, Cimișlia, Orhei, Hîncești, Drochia, Dondușeni, Ștefan-Vodă, Glodeni, Călărași, Dubăsari, Leova. Participanților li s-a propus un început de poveste pe care ei trebuiau să-l dezvolte, continuându-l într-un stil aparte și într-o manieră cât mai originală. Conform regulamentului, participanții trebuiau să respecte anumiți parametri: să dea un titlu sugestiv poveștii, conținutul să fie unul captivant, concis și coerent, cuprinzând cele trei segmente clare ale unui text: introducere, cuprins și încheiere. Personajele puteau fi reale sau fantastice, textul fiind creație proprie a autorului. Lucrările care nu au corespuns criteriilor expuse mai sus nu au fost admise în concurs.

Juriul, în următoarea componență: Claudia Balaban, director general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” – președinte al juriului, Claudia Partole, scriitoare, Valentina Romanciuc, colaborator al redacției revistei „a”MIC”, Maria Harea, șef secție, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Tamara Pereteatcu, bibliotecar principal, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Mariana Ursu, bibliotecar principal, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, secretar al juriului, a decis să se acorde următoarele premii și mențiuni: **Premiul I** (450 lei) – Delia Munteanu, cl. a IV-a, Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Junior”, Chișinău, Cristina Cerbușca, cl. a VII-a, Liceul Teoretic „Ion Pelivan”, s. Rezeni, Ialoveni; **Premiul II** (400 lei) – Ștefan Zmeu, cl. a IV-a, Școala Primară Hîrbovăț, Anenii Noi, Gheorghe Bordei, cl. a IV-a, Liceul Teoretic Țibirica, Călărași; **Premiul III** (300 lei) – Maria Mocanu, cl. a VII-a, Gimnaziul „Tudor Strișcă”, s. Satul Nou, Cimișlia, Ludmila Țurcanu, cl. a VII-a, Gimnaziul Meleşeni, Călărași; **Mențiuni** (200 lei) – Elizaveta Vîrlan, 11 ani, Liceul Teoretic „Andrei Vartic”, Ialoveni, Tatiana Bujoreanu, cl. a VI-a, Gimnaziul „Mihai Viteazul”, Strășeni, Vlada Caraman, cl. a VI-a, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, comuna Grătiești, Chișinău, Diana Iachimova, cl. a IV-a, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, comuna Ciorescu, Chișinău, Alina Jumir, cl. a V-a, Gimnaziul „Mihai Eminescu”, s. Ulmu, Ialoveni, Nikita Timotin, cl. a IV-a, Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Junior”, Chișinău, Evelina Mogîldea, cl. a IV-a, Școala Primară 101, comuna Băcioi, Chișinău, Leonard Oprea, cl. a VI-a, Gimnaziul „Mihai Viteazul”, Strășeni, Natalia Postică, cl. a VI-a, Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, s. Molovata, Dubăsari, Nicolina Ștefaniuc, 12 ani, Liceul Teoretic Sculeni, Ungheni, Vasile Ursu, cl. a IV-a, Liceul Teoretic „Mitropolit Nestor Vornicescu”, s. Lozova, Strășeni, Mihaela Roibu, Liceul Teoretic „Gaudeamus”, Chișinău, Vitalie Celac, Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, Sîngera.

Premierea învingătorilor a avut loc pe data de 25 aprilie 2015 la Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, în cadrul „Forumului Copiilor”.

*Mariana Ursu, bibliotecar principal,
secția „Asistență de specialitate, coordonare și cooperare”,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”*

O întâlnire de neuitat

În memoria bunicului meu Victor Dumbrăveanu

Dacă vreți, credeți-mă, dacă nu... Asta mi s-a întâmplat! Într-o zi, m-am dus la bibliotecă. Voiam să citesc o carte cu aventuri. Căutam ceva deosebit! Astfel, am trecut de la un raft la altul, frunzărind pe rând cărțile, mai și citind câte o frază-două... Exact ca în povestea cu mărul fermecat, părea că cineva mă ademenește în adâncul unei păduri vrăjite. Nu știu cât timp să fi trecut, dar deodată mi-am dat seama că în bibliotecă nu mai este nimeni. Pin geam pătrundea întunericul, iar ușa era încuiată! Cum de nu m-a observat bibliotecara, când a plecat? La început, m-am speriat grozav: să rămâi singur într-o lume cu atâtea personaje și aventuri? Apoi mi s-a întâmplat ceva de neînchipuit...

Ceasul bătu miezul nopții. Pe bolta cerească, plină de mici stelute argintii care luminau fără conținere, se vedea luna plină. O lună ciudat de strălucitoare. Deja puneam la cale un plan de evadare din bibliotecă, când pe neașteptate am văzut că îmi apare în față o figură foarte familiară, dar și necunoscută, în același timp. Când am vrut să mă uit mai bine, pe cine credeți că am văzut?

– Bunicule, ești chiar tu? Dar cum este posibil? Trebuie să fie un vis!

– Da, sunt chiar eu, Dădiță! Bunicul tău, Victor Dumbrăveanu!

Mă podidiră lacrimile. Nu-mi venea să cred ochilor. Cum se putea întâmpla un astfel de miracol?

– Am bătut cale lungă pentru a te revedea. În lumea de dincolo nu există telefoane sau alte mijloace de comunicare. Dar, cunoscându-ți pasiunea pentru lectură, am venit aici ca să te revăd și să-ți vorbesc. Și eu adeseori mă strecur noaptea în bibliotecă, unde mă pot regăsi nestingherit de nimeni, teleportându-mă în lumea uimitoare a literaturii, în care, de altfel, am trăit întreaga viață.

– Vai, cât sunt de fericită că te-am revăzut, după atâția ani! De ce ne-ai părăsit atât de devreme? Pentru mine ai fost cel mai bun bunic! Și acum îmi amintesc cu nostalgie de clipele nemaipomenite petrecute alături de tine. Ele vor dăinui mereu în sufletul meu. Tânjesc după zilele când ieșeam împreună în Grădina Publică „Ștefan cel Mare”, plimbându-ne ore în șir pe alei, culegând pădării și zbenguindu-mă pe leagănele și toboganele pentru copii instalate în parc. Îmi povesteați întâmplări amuzante din copilăria ta pe care le ornați cu câte o glumă plină de haz, iar eu te ascultam cu gura căscată și îți savuram fiecare cuvânt.

– Da, Dădiță, și eu îmi ciuleam urechile la goangele înșirate de tine pe la 2-3 ani și le fixam cu grijă într-un carnetel pe care-l aveam mereu la îndemână, iar, odată cu ivirea zorilor, aceste minciunile culese de la tine le transformam în cartea „Goangele Dădiței”, unde protagonistă ești chiar tu.

– Bunicule, dar ții minte spectacolele pentru copii la care mergeam împreună? Unele le văzusem de vreo 3-4 ori, le știam deja pe de rost.

– Bineînțeles, nepoțico, teatrul a fost pasiunea mea dintotdeauna.

– Tu mi-ai cultivat dragostea pentru frumos, m-ai ajutat să fac diferență între bine și rău, între frumos și urât, mi-ai adus lumină în sufletul meu de copil. Știi, bunicule, acum, când nu mai ești alături de mine, parcă am pierdut o parte din copilăria mea. Iar atunci când nu mai pot de dorul tău, iau o carte pentru copii scrisă de tine – „Goangele Dădiței”, „Plânsul jucăriilor stricate” sau „Vornicel la nunta badei” și încep să o recitesc și parcă se înfiripează un dialog între noi, așa ca pe timpuri, iar despărțirea nu-mi mai pare atât de grea. De-ai ști cât am mai râs de Onuț din satul Alunel, băiețelul care merge în clasa întâi, de poznele și matrapazlăcurile sale! Ce carte captivantă ai putut scrie, bunicule! Toți colegii de clasă se prăpădeau de râs când o citeau. Tare i-a impresionat această povestire!

– Eh, Dădiță, mai aveam eu în minte și alte cărți, dar, până la urmă, am fost gânduri, am rămas litere...

– Bunicule, nu ai vrea să o vezi și pe mami? Cu siguranță, îi este tare dor de tine!

– Și mie de ea, dar, vezi tu, pe mine oamenii nu trebuie să mă vadă. De aceea vin mereu noaptea târziu la bibliotecă, iar dimineața, când se crapă de ziuă, plec din nou de unde am venit.

Așa am depănat amintiri toată noaptea, iar, când primele raze de lumină se iviră timide în sala bibliotecii, vraja se spulberă exact ca în povestea Cenușăresei. În încăpere nu era nici urmă de bunic. Să fi fost oare doar un vis?! Nu cred, dar, chiar dacă a fost, cu siguranță, a fost cel mai frumos vis din viața mea, care mi-a reamintit de acel gust plăcut din copilăria trăită alături de scumpul meu bunic.

*Delia Munteanu, cl. a IV-a,
Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Junior”*

Aprecieri, sugestii, autografe...

La Salon, timp de douăzeci de ani, s-au întâmplat o mulțime de lucruri frumoase. Dar, meritul cel mare al Salonului este, după mine, că a dat un puternic impuls regenerativ literaturii pentru copii. Cititorul și-a găsit Cartea. Cartea și-a găsit Cititorul...

Mi-e drag, îmi încălzește sufletul, îmi îndulcește clipa zumzetul acestor albinuțe cititoare, venite la Salon de prin mai toate localitățile noastre... Frumoși sunt copiii adunați în jurul Cărții...

Vasile Romanciuc, scriitor

...Salonul Internațional de Carte pentru Copii ne alimentează încrederea în reabilitarea lecturii. Lansările de carte, dialogurile dintre scriitori și cititori, punerea în circuit a noilor apariții editoriale, reviste și idei „vii”, prezența copiilor, atât de vie și de numeroasă, printre cărți, scriitori, editori, bibliotecari – toate acestea ne dau speranța că ea, cartea, există și va exista încă mult timp de acum înainte, că n-a biruit-o electronica, că internetul, computerul sunt, de fapt, niște prieteni ai cărții și nu substituenți, și nu dușmani ai ei...

Arcadie Suceveanu, președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova

...Se cuvine, la ceas jubiliar, să consemnăm contribuția unor oameni deosebiți, directori ai unor instituții de cultură din România, care, de-a lungul desfășurării celor douăzeci de ediții ale Salonului, au susținut colaborarea cu Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” de la Chișinău, printre care: Nicolae Busuioc, Elena Leonte, Catinca Agache, Ilie Zanfir, Elena Poamă, Constantin Bostan..., dar, din păcate, cu unele mici excepții, aceste nobile inițiative s-au pierdut în derizoriu...

Ion Muscalu, scriitor, Iași

... Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, organizat impecabil de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” din Chișinău, este o sărbătoare de poveste a cărții, autorilor, făuritorilor și lectorilor ei. O poveste, nu ca în 1001 de nopți, dar la fel de încântătoare, rostită de Șeherezadele basarabene, care determină pe cei ce vin să o asculte, să aștepte la fel de nerăbdători ca sultanul... revenirea, continuarea ei...

Catinca Agache, scriitoare, Iași, România – Köln, Germania

Cu două decenii în urmă, am auzit despre comoară și am venit să o caut... Efervescența culturală trăită de noi an de an, așa zice, zi de zi, căci nu ne duceam fiecare pe la casa cui ne are, decât gândindu-ne cu ce noutăți vom veni în anul următor...

...La acest Salon de Carte participă, în tot anul, sute de edituri din multe țări ale lumii. Se amestecă limbile..., dar cea mai frumoasă rămâne Limba Română...

Olguța Creangă-Caia, Tg. Neamț

...Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret – un formidabil Templu al Culturii, menit să promoveze cărțile de valoare pentru copii și tineri. An de an, am participat și eu la această mare sărbătoare de suflet și m-am convins, pe viu, ce înseamnă să pui cartea la lucru! Mii de copii (împreună cu familiile lor) vin să culeagă rodul luminii, să se bucure, să devină mai bogați...

Aurelian Silvestru, scriitor, psiholog, director al Liceului „Prometeu”

Pe mine mă bucură mult faptul că, după ce a trecut de vârsta copilăriei naive și a adolescenței romantice, prestigiosul Salon Internațional de Carte pentru Copii și-a completat titlatura, pe bună și așteptată dreptate, cu sintagma „și Tineret”. Deci, evenimentul cultural poartă tot mai consecvent acum, la două decenii de la prima sa ediție, numele de Salon Internațional de Carte pentru Copii și Tineret...

Ion Anton, scriitor, director al săptămânalului „Florile Dalbe”

...Ce mai bogății la Salonul de Carte!

Veniți să le descoperiți și să le folosiți încă 20 de ani, cel puțin!

În final, vreau să fiu de acord cu Honoré de Balzac: „Înainte de orice, scopul unei cărți este să te facă să gândești.”

Ianoș Turcanu, scriitor

... Ne ducem la Saloanele de Carte cu poezia sufletului deschis, cu sentimentul dimensiunii într-o dinamică lirică la întrecere cu zborul păsărilor. Întorși acasă, încercăm un alt ritual al înțelegerii frumosului, emoției și temeiniciei. Îmi deschid ferestrele casei și mai larg pentru a pătrunde aerul, poemul și cântecul ca niște ecouri din abisul mitologiei bătrânilor arbori ai Basarabiei. Un vânt ușor ca de șoaptă ne recheamă în universul Salonului (cât va mai trăi?) cu puzderia lui de volume în pagini colorate și de stele visătoare pe cerul nopților senine.

Nicolae Busuioc, scriitor, Iași

Miss Smărăndița – 2016

Dacă *Mărțișorul* îl asociem cu sosirea primăverii, apoi Concursul de inteligență și creativitate *Miss Smărăndița* cu demararea *Zilelor Creangă* la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”. Concursul a ajuns la a XV-a ediție și este dedicat clasicului literaturii române – Ion Creangă, care continuă să ne legene copilăria și să ne mângâie sufletul ori de câte ori ne apropiem de nemuritoarea-i operă. Concursul se înscrie în programul acțiunilor culturale ale Festivalului *Zilele Creangă* triplex: Târgu-Neamț – Iași – Chișinău, ediția a VI-a.

În cadrul competiției și-au demonstrat talentul 15 eleve de la 12 licee, gimnazii și școli din capitală și suburbii: Alina Alexa și Cătălina Gamețchi (Liceul „Minerva”); Tudorița Antoci (Gimnaziul nr.79, s. Ghidighici, mun. Chișinău); Mihaela Barac și Andreea Melnic (Liceul „Spiru Haret”); Victoria Benderschi (Liceul „Orizont”); Daniela Bivol (Gimnaziul nr.7); Nicoleta Cotelea (Liceul „Mihai Eminescu”); Aida Dodica și Flavia-Ala Mihai (Liceul „Gh. Asachi”); Sanda Erhan (Liceul „Prometeu”); Alexandrina Fîstîcan (Liceul „George Meniuc”); Andreea Mogîldea (Centrul Educației Estetice „Lăstărel”); Felicia Popovici (Liceul „Mihail Berezovschi”); Diana-Camelia Uzun (Școala de Arte „Valeriu Poleakov”).

Concurente au fost încurajate de Sabina Gheorghiță (Liceul „Orizont”), Smărăndița „cu experiență”, deținătoarea titlului *Miss Smărăndița – 2015* și, desigur, de Nică, protagonist fiind Maxim Silvestru (Liceul „Gh. Asachi”).

Timp de câteva ore, copiii s-au aflat într-un spațiu crengian: împreună cu Smărăndițele și Nică au călătorit în copilăria lui Creangă, identificând un șir de obiecte întâlnite în povești și demonstrând jocuri de-ale copilăriei.

Juriul (Claudia Balaban, director general al BNC „Ion Creangă”; Claudia Partole, scriitoare, (președintele juriului); Constantin Parascan, doctor în filologie, conferențiar universitar, Iași; Adrian Ghicov, doctor în filologie, conferențiar universitar; Iulian Filip, scriitor; Maria Ciocanu, șef Secție Etnografie, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală) a desemnat învingătorii. Titlul *Miss Smărăndița – 2016* a fost cucerit de Felicia Popovici. Locurile II și III le-au revenit Victoriei Benderschi și Alexandrinei Fîstîcan. De titlul onorific „Simpatia publicului” s-a învrednicit Mihaela Barac, ea fiind favorita publicului.

Participantilor li s-au înmănat diplome și cărți.

Felicitări călduroase tuturor Smărăndițelor care ne-au creat o adevărată sărbătoare și au împărtășit cu noi bucuria reîntâlnirii cu opera faimosului povestitor Ion Creangă.

**Zinaida Ursu, șef secție „Activitate cu copii de 11-16 ani”,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”**

Salonul – oază de lumină

Mai mult de zece ani mă consacru cu inima și sufletul bibliotecii – lăcaș al luminii și spiritualității. Iar în fiecare primăvară, când reînvie natura și își deschide ospitalier ușile Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, care este o adevărată oază de lumină și căldură, aștept cu o nerăbdare de copil să vin la Chișinău, să intru în fermecata și tulburătoare mare a Cărților. Mă emoționează până la lacrimi atmosfera ce domină aici. Salonul seamănă cu un uriaș stup de albine, deasupra căruia planează Măria Sa Cartea. E extraordinar de frumos să vezi cum toată lumea e adâncită în lectură, în discuții despre cărți, în căutare. Să vezi printre cărți scriitori! Răsfoitul cărților și glasurile dulci ale copiilor te încredințează că n-a dispărut cititorul, că mai există adevărați prieteni ai cărților.

Sunt mândră de faptul că am fost la mai multe ediții ale Salonului Internațional de Carte – adevărat Izvor de Înțelepciune și un impuls puternic, un semănător perpetuu al dragostei față de carte.

Le mulțumesc tuturor acelor care, în fiecare an, la început de primenire a naturii, ne aduc lumină și căldură prin CARTE, această veșnică torță a Înțelepciunii.

Dedicație bibliotecarelor...

Atât de oneste stați printre cărți,
 Dragele mele surate, bibliotecare,
 Încât pare că acolo v-ați născut și trăiți
 Ca niște străjeri de veghe la izvoare...
 Așteptați lumea să vină să ia lumină,
 Păziți comorile din împărăția zisă Carte,
 Ca niște sfinte mult prea răbdătoare,
 Călăuze celor porniți să ajungă departe...

*Silvia Tverdohleb, bibliotecară,
 s. Zgurița, Drochia*

Concurs literar

„La izvoarele înțelepciunii”

Ediția a XXV-a

Învingătorii Concursului republican „La izvoarele înțelepciunii”, zece copii din diverse localități ale Republicii Moldova, s-au întâlnit cu semenii lor – 8 concurenți din județul Iași, la superfinala concursului, care a avut loc la Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” din Iași. Ediția din acest an a fost consacrată scriitorului american Mark Twain, supranumit „regele umorului”, filozof și publicist, de la nașterea căruia se împlinesc 180 de ani. Concursul a fost organizat de Ministerul Culturii, Ministerul Educației al Republicii Moldova, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași, Uniunea Scriitorilor din RM, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport din municipiul Chișinău, Fondul Copiilor din RM, Direcția Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Iași, Primăria Târgu Neamț, Fundația „Sfânta Teodora de la Sihla” Tg. Neamț, Secția Națională IBBY din RM.

Elevii s-au străduit să impresioneze juriul cu răspunsuri excelente, cu mesaje și comentarii personale privind viața și activitatea scriitorului. Juriul a fost format din personalități cunoscute în arealul ieșean și cel chișinăuian: Constantin Dram, prof. univ., dr., Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași; Adrian Ghicov, doctor în filologie, prof. univ.; Dan Dogoș, scriitor, director, Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași; Claudia Balaban, director general, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”; Claudia Partole, scriitoare; Victoria Tomuz, redactor-șef, Redacția emisiuni pentru copii, Radio-Moldova; Eugenia Bejan, director adjunct, BNC „Ion Creangă”; Mihaela Morariu, șef serviciu, B. J. „Gh. Asachi” Iași; Carina Munteanu și Roxana Cozmiuc, șef birou, B.J. „Gh. Asachi”; Bogdan Mihai Mandache, redactor, B.J. „Gh. Asachi”; Florentin Busuioc, bibliograf, B.J. „Gh. Asachi”; Mariana Ursu, bibliotecar principal, BNC „Ion Creangă” și subsemnata.

Concurenții au susținut 2 probe: una scrisă și alta oral. Au fost salutabile pornirile firești de impunere a individualității, sensibilității și curajului în acest duel al cunoștințelor.

Conform deciziei juriului, pe **locul I** s-au plasat: Valeria Ciolac, cl. a VII-a, L.T. „G. Coșbuc” Bălți; Raisa Manolescu, Școala gimnazială „Ștefan Bîrsănescu” Iași. **Locul II** au luat Florin Bucătaru, cl. a VI-a, Gimnaziul „D. Roman”, s. Drochia Drochia, și Andreea Bogdan, Școala gimnazială „Ștefan Bîrsănescu” Iași. De **locul III** s-au învrednicit elevii: Daniela Munteanu, cl. a VIII-a, L.T. „Ion Creangă” Florești și Ana Istrate, Școala gimnazială „Ștefan Bîrsănescu” Iași. Toți participanții la Concurs au primit Diplome, cărți și alte cadouri.

În următoarele zile delegația din Republica Moldova a vizitat mănăstirile: Voroneț, Sucevița, Moldovița, Târgu Neamț, Putna, Peștera Sfintei Teodora de la Sihla, Secu, Sihăstria, Agapia, Văratice; Casa Memorială „Mihail Sadoveanu”, Schitul Vovidenia, Cetatea Neamț.

În opinia organizatorilor și participanților, această ediție a fost una reușită, iar concursul a devenit un reper important în registrul educațional și cultural.

Tamara Pereteatcu

Opinie

Concursul și-a dobândit prin ani statutul valoros de instanță intelectuală care formează și dezvoltă competența literar-lectuală a elevilor. În spațiul operei lui Mark Twain, copiii-participanți au devenit, mai degrabă, adepți ai textului decât critici ai acestuia. Comportament lectoral explicabil dacă punem pe talerul interpretativ al răspunsurilor axiologia și preferințele de lectură la vârsta candorii și a copilăriei. Atitudinea protextuală în raport cu distincțiile romane ale scriitorului american (*Aventurile lui Huckleberry Finn*, *Aventurile lui Tom Sawyer*, *Prinț și cerșetor*, *Un yankeu la curtea Regelui Arthur*) plasate în epicentrul analizei și al interpretărilor a fost, fidel, cuantificată de către juriul specializat cu sarcini de provocare și de explicare a lecturii, a faptelor de viață din orizontul ficțional al autorului.

„La izvoarele înțelepciunii” e, altminteri, o mobilizare generală a forțelor de creație (elevi, bibliotecari, pedagogi) întru șlefuirea migăloasă, atentă și profesionistă a exprimării corecte în limba română și tezurizarea cunoștințelor de literatură (română și universală) în competențe de viață. E o ieșire didactică din obișnuitul analizelor literare școlare spre probe de gândire și modelare a informației în cheia discursului creativ propriu.

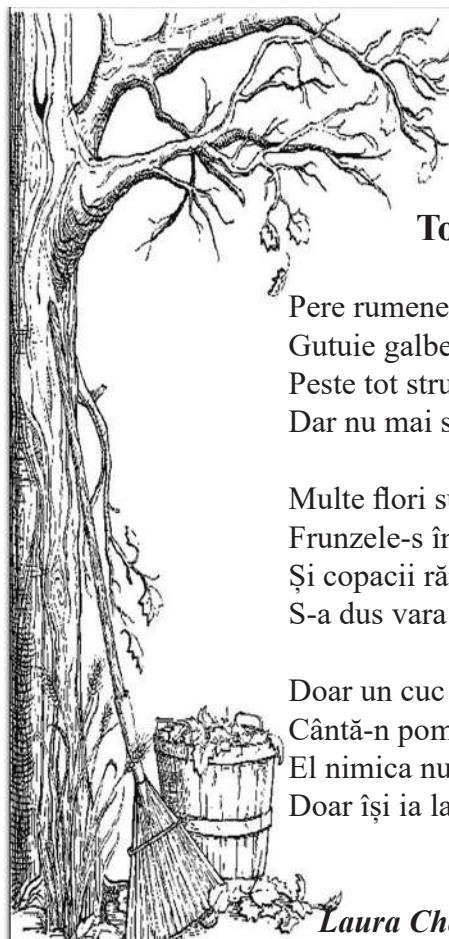
Ținuta de exploratori ai textului a fost armonizată cu cea de interpreți ai operei. Proba textului lui Mark Twain a dominat orizontul de cunoaștere al elevilor, iar cea de lectură expresivă a conturat profilul unui elev-cititor reflexiv și adânc sensibilizat.

dr., conf. univ. Adrian Ghicov

Lui Grigore Vieru

Prin poezie a trăit
Poetul nostru mult iubit.
Scrisa ce inima-i spunea,
În suflet vorba-și modela
Și cu penița-i fermecată
Pe foi cuvinte așternea.
Îl inspira tot ce în cale-i ieșea:
Privighetoarea cum cânta,
Frunza toamnei cum cădea,
Floarea cum înfloreă...
Cartea lui de poezii
Îmi va fi de căpătâi.
Versu-i călăuzitor
Fie-mi în viață izvor.

Mădălina Jorneac, cl. a VI-a

Toamna

Pere rumene, frumoase,
Gutuie galbene, mustoase,
Peste tot struguri și mere,
Dar nu mai sunt rândunele.

Multe flori sunt veștejite,
Frunzele-s îngălbenite
Și copacii rămași goi...
S-a dus vara de la noi!

Doar un cuc de poleială
Cântă-n pomii de la școală.
El nimica nu ne cere,
Doar își ia la revedere.

Laura Chetrari, cl. a VII-a

Oaspeții Salonului

Alături de Luceafăr...

A fost și a rămas un geniu
Care a frapat întregul univers
Prin proză și prin vers.
El a pătruns adâncul
Și-a preschimbat realul în poveste.
Este el, Vieru!
Poetul neamului român
Alături de-un Luceafăr sfânt,
Pe cer albastru
Și sfeșnic mândru licărind.
Lucrarea sa e o comoară sacră,
De neînlocuit...
A fost și va rămâne o veșnică
Bogăție a acestui pământ.

Mădălina Partole, cl. a IX-a

Eminescu

Eminescu, tu ai fost și vei rămâne
Pentru mine un poet-minune.
Viața ta a fost atât de scurtă,
Dar ce-ai scris pe toți ne-ajută.
Te iubim mereu și te citim,
Din suflet pentru tot îți mulțumim.
Ai fost și ești o stea de neuitat –
Luceafărul pe care Domnul ni l-a dat.

Cătălina Cojocari, cl. a VII-a

Satul meu

Satul meu cu licăriri de stele,
Cu case mândre și oameni muncitori,
Tu ești un leagăn al copilăriei mele
De care o să-mi fie veșnic dor.

O! Satul meu, ești gura mea de rai,
Un loc ce îmi aduce numai bine.
Ești plin de oameni buni și de lumină...
De tine îmi va fi atât de dor!

Simona Cojocari, cl. a VI-a

Elevi din s. Cotova, Drochia

Anul Nou Chinezesc

Conform calendarului, Anul Nou Chinezesc începe în acest an la 8 februarie. Este cea mai importantă sărbătoare tradițională a poporului chinez, care datează de circa patru mii de ani. Anul Nou în China nu are o dată fixă și mai este numită Sărbătoarea Primăverii. Indiferent unde s-ar afla, chinezii se grăbesc să ajungă la casa părintească. Cei mai fericiți sunt copiii, care îmbracă haine noi, participă la spectacole cu focuri de artificii, primesc în dar figurine din zahăr și pliculețe roșii cu bănuți.

A devenit o tradiție sărbătorirea Anului Nou Chinezesc și la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”. La eveniment au participat Excelența Sa Zhang Yinghong, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în Republica Moldova, soția Domniei Sale, dna Zhang Yanjun, secretarul Ambasadei, și Wang Yifend, director al Institutului „Confucius” din cadrul ULIM.

În alocuțiunea rostită, Excelența Sa a menționat că festivitățile legate de Anul Nou durează în China 15 zile și se încheie cu Sărbătoarea Lampioanelor. Ambasadorul a mai spus că semnul zodiacal al acestui an este Maimuța de Foc, un animal inteligent și curajos. Energia acestei zodii ne stimulează să fim creativi, ne încurajează să evoluăm spiritual și să ne autoafirmăm. Dna Zhang Yanjun le-a spus copiilor o poveste despre o maimuțică. Wang Yifend i-a salutat pe cei prezenți și le-a dorit succese la învățătură. Sărbătoarea a fost întregită de un program artistic spectaculos, prezentat de elevii de la liceele „Mircea Eliade” (învățătoare Luminița Dogoter); „Mihai Viteazul” (învățătoare Diana Romaniuc); „M. Berezovschi” (învățătoare de limba chineză Nicoleta Galțeva); „Socrate” (învățătoare de limba chineză Ana Botoșanu) și de la Colegiul Național de Coregrafie. Programul artistic a început cu o urătură prezentată de Anastasia Pereteatcu și Iulian Moroz, elevi la Liceul „Mircea Eliade”. Frații Egor și Roman Wu au recitat o poezie despre iarnă și au cântat în chineză piesa „Clopotei”, susținuți de copiii de la același liceu. Emilia Agachi de la Liceul „Socrate” a recitat o poezie în limba chineză. Laurențiu Suholitco le-a mulțumit profesorilor, părinților, bibliotecarilor de la BNC „Ion Creangă” pentru oportunitatea de a studia limba chineză și de a se manifesta în cadrul acestei sărbători. Elevii clasei a V-a de la Liceul „M. Berezovschi” au interpretat cântecul chinezesc „Floare de iasomie”, iar Nicoleta Damir și Otilia Pruteanu din clasa a VIII-a, același liceu, au prezentat un dans chinezesc. Băieții de la Colegiul Național Coregrafic au impresionat publicul cu „Joaca micilor soldăței”. Anastasia Pereteatcu, laureată a concursurilor naționale și internaționale, a interpretat o compoziție coregrafică pe muzică chinezească. Dna Zhang Yanjun a mărturisit: „Sunt profund mișcată de faptul că acești copii minunați recită poezii și vorbesc în limba chineză, știu cântece și dansuri chinezești. A fost o surpriză pentru noi și vom continua și pe viitor colaborarea noastră cu Biblioteca „Ion Creangă”.

Excelența Sa a menționat că, în plan cultural, colective artistice chineze vor participa, la fel ca în anii precedenți, la Festivalul Național „Mărțișor”, iar colaborarea în noul an dintre Republica Moldova și China va avea o dezvoltare mai aprofundată.

Sărbătoarea a fost întregită de o expoziție cu genericul „O carte valorează cât un lingou de aur” – cărți din colecțiile BNC „Ion Creangă”, donație oferită de Ambasada Chinei și Institutul „Confucius”. Participanții au admirat expoziția cu obiecte de artizanat și suvenire chinezești. La finele manifestării copiii au primit daruri din partea Ambasadei Chinei.

Tamara Pereteatcu

Ziua Internațională a Cărții pentru Copii

Ideea celebrării Zilei Internaționale a Cărții pentru Copii îi aparține fondatoarei IBBY (Consiliul Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret) Jella Lepman. Propunerea ei, lansată în 1966, a fost acceptată unanim de IBBY și s-a decis să se marcheze sărbătoarea în 2 aprilie, ziua de naștere a celebrului povestitor danez Hans Christian Andersen.

Pentru prima dată Ziua Internațională a Cărții pentru Copii a fost sărbătorită la 2 aprilie 1967. Consiliul Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (IBBY) a promovat și promovează în continuare această sărbătoare internațională prin intermediul Secțiilor Naționale IBBY, care în prezent există în 75 de țări, inclusiv în Republica Moldova. De la început s-a decis ca, în fiecare an, una dintre Secțiile Naționale să își asume misiunea de a lansa un motto și a trimite un mesaj către toți copiii lumii, prin care aceștia să fie motivați să citească și să aprecieze cărțile.

Sponsorul Zilei Internaționale a Cărții pentru Copii în 2016 este Secția Națională IBBY din Brazilia. Mesajul este semnat de scriitoarea Luciana Sandroni și ilustrat prin posterul creat de pictorul Ziraldo. Acesta este mesajul tradus în limba română din versiunea engleză.

A fost odată...

A fost odată o... Prințesă?! Ba nu.

A fost odată o bibliotecă. Și a mai fost o fetiță cu numele Luisa, care s-a dus pentru prima dată la bibliotecă. Fetița mergea încet, trăgând după ea enormul ghiozdan pe roți. Se uita la toate din jur cu mirare: rafturi, multe rafturi pline de cărți... mese, scaune, pernuțe multicolore, desene și postere pe pereți.

– Am adus fotografia mea, i-a spus ea cu sfială bibliotecarei.

– Minunat, Luisa! Îți voi elibera un permis la bibliotecă. Între timp, poți să-ți alegi o carte. Poți alege doar o singură carte pentru a o împrumuta acasă, bine?

– Doar una? a întrebat fetița dezamăgită.

Deodată, a sunat telefonul și bibliotecara a lăsat fetița în fața sarcinii dificile de a alege doar o singură carte din marea de cărți de pe rafturi. Luisa a trecut printre rafturi, ducând după ea ghiozdanul, și a căutat, a căutat până a găsit cartea sa preferată: „Albă ca Zăpada”. Era o carte cartonată cu ilustrații foarte frumoase. Ținând cartea în mână, fetița și-a luat ghiozdanul și, tocmai când era pe cale să plece, cineva a bățut-o pe umăr. A fost atât de surprinsă încât mai să cadă pe spate: nu era altcineva decât Motanul Încălțat și ținea în mâini, adică în lăbuțe, cartea despre el însuși.

– Ce faci? Cum te simți? a întrebat-o motanul făcând o reverență. Luisa, oare nu știi tu deja totul ce se poate cunoaște din poveștile despre prințese? De ce nu ai lua cartea despre mine, „Motanul Încălțat”, care este mult mai amuzantă?

Luisa, uluită, cu ochii larg deschiși, nu știa ce să spună.

– Ce s-a întâmplat? Ți-a furat pisica graiul? a glumit motanul.

– Chiar ești tu Motanul Încălțat?

– Chiar sunt eu! În carne și oase! Bine, ia-mă cu tine acasă și vei ști totul despre povestea mea și despre Marchizul Carabas.

Fetița, total nedumerită, doar a dat din cap în semn de acord.

Motanul Încălțat, printr-o mișcare magică, s-a reîntors în carte și, când Luisa a vrut să plece, cineva a lovit-o iarăși pe umăr. Era ea: „Albă ca Zăpada, obrajii ca trandafirii și părul negru precum abanosul”.

– Albă ca Zăpada!? a exclamat Luisa, șocată de-a binelea.

– Luisa, ia-mă și pe mine cu tine. Această carte este o adaptare fidelă a poveștii scrisă de Frații Grimm.

Când fetița era pe cale să schimbe iarăși cărțile, Motanul Încălțat a exclamat vădit iritat:

- Albă ca Zăpada, Luisa a decis deja. Du-te înapoi la cei șase pitici ai tăi.
- Dar sunt șapte! Și nu a mai luat ea nicio hotărâre deocamdată! i-a răspuns Albă ca Zăpada roșie la față de supărare.

Ambele personaje s-au întors spre fetiță, așteptând un răspuns.

- Eu nu știu pe care să o iau. Aș vrea să le iau pe toate...

Deodată, pe neașteptate, s-a întâmplat un lucru extraordinar: toate personajele au început să iasă din cărțile lor: Cenușăreasa, Scufița Roșie, Frumoasa adormită, Rapunzel. O întreagă echipă de adevărate prințese.

- Luisa, ia-mă cu tine acasă! o rugau cu toții.

- Aș avea nevoie doar de un pat să dorm puțin, a murmurat Frumoasa adormită, căscând dulce.

- Doar puțin, doar câteva sute de ani, a luat-o în derădere Motanul Încălțat.

Și Cenușăreasa a intervenit:

- Pot să fac curat în casă, dar la noapte am o petrecere în castelul...

- Prințului! au strigat cu toții.

- În coșulețul meu am prăjitură și vin. Vrea cineva să guste? a propus mica Scufița Roșie.

După aceasta au apărut și alte personaje: Bobocelul cel urât, Fetița cu chibrituri, Soldățelul de plumb și Balerina.

- Luisa, putem și noi merge cu tine? Suntem personajele lui Andersen, a zis Bobocelul cel urât, care, de fapt, nu era așa de urât.

- E cald la tine în casă? a întrebat Fetița cu chibrituri.

- Aoleu, dacă ai un șemineu, mai bine stăm pe aici, undeva..., au exclamat Soldățelul de plumb și Balerina.

În acel moment, pe neprins de veste, un lup enorm, flocos și-a arătat dinții chiar în fața lor: Big Bad Wolf – Marele Lup Rău.

- Lupule, ce gură mare ai! a exclamat, din obișnuință, mica Scufița Roșie.

- Eu am să te apăr! a sărit curajosul Soldățel de plumb.

Lupul și-a deschis gura uriașă și... i-a înghițit pe toți? Nu. El doar a căscat obosit și apoi a zis pașnic:

- Liniștiți-vă. Am vrut doar să vă dau o idee. Luisa poate să ia cartea „Albă ca Zăpada”, iar noi am putea să urcăm în ghiozdanul ei, care este suficient de mare să ne încapă pe toți.

Toți au fost de acord că este o idee foarte bună.

- Se poate, Luisa? a întrebat Fetița cu chibrituri, tremurând de frig.

- Bine! a spus Luisa și a deschis ghiozdanul.

Personajele din povești s-au aranjat în rând și au început să urce în ghiozdan.

- Mai întâi prințesele! a cerut Cenușăreasa.

În ultimul minut, au apărut și personajele braziliene: Saci, Caipora, păpușa de cârpe cea vorbărească, băiatul cel nebunatic, fetița cu punguța galbenă, o altă fetiță ce purta mereu fotografia bunicii sale, micul rege atotputernic. Au urcat și ei în ghiozdan.

Acum ghiozdanul era mai greu ca niciodată. Personajele cântăreau mult! Luisa a luat cartea „Albă ca Zăpada” și bibliotecara i-a înregistrat-o în fișă.

Ceva mai târziu, fetița a ajuns acasă foarte fericită.

Și când mama i-a strigat: Ești acasă, dragă?, ea a răspuns: Noi suntem acasă!

Eugenia Bejan,
secretar al Secției Naționale IBBY în Republica Moldova

În vizită la Salon elevii Liceului Teoretic „George Meniuc”

O, carte...

Titlu pe pagina albă,
Scriș ușor conturat,
Rânduri de-o șchioapă sau două
E drumul pe care-l străbat.

Negrul pe filele-i albe,
În dreapta un colț cifrat,
Linii mai drepte, mai curbe
E drumul pe care-l străbat.

Pe căile astea există
Înainte, nu înapoi.
Sacre sunt cărțile care
Trezit-au și sângele-n noi.

Cuvinte, virgule, linii
În mii de pagini sunt,
Pentru unii niște nimicuri,
Pentru alții un cer și-un pământ.

Nu știu de-i carte ce n-are
Răspunsul mai bun pentru lume,
Problema e-n întrebarea
Pe care noi n-o știm a pune.

De nu poate nimeni să spună,
De nu știe nimeni s-arate,
Nu plânge, copile iubite,
Mai bine citește o carte.

Veronica Odagiu, cl. a X-a

Biblioteca – templu al lumii

Adevărata universitate a viselor noastre este biblioteca. Locul unde mergem să citim, să ascultăm, să discutăm, să ne întâlnim cu cartea, cu scriitorul, cu editorul, cu pictorul, cu alți semeni de ai noștri – ingenioși, interesați și setoși de a obține noi performanțe și de a valorifica potențialul cunoașterii.

Biblioteca este locul unde ne sunt păstrate amintirile, unde ne este delectat sufletul și ne farmecă mulțimea de cărți ce așteaptă fără răgaz a fi răsfoite. Biblioteca este templul învățaturii, deoarece doar aici pot să-mi hrănesc sufletul și gândul cu cele mai diverse cunoștințe. Deși astăzi internetul și alte tehnologii informaționale concurează cu biblioteca, totuși, cred că nimeni niciodată nu va reuși să înlocuiască cartea cu alte invenții. Biblioteca va rămâne mereu cu porțile deschise pentru omenire, pentru că doar ea este ușa larg deschisă spre viitor și doar prin carte ai șansa să fii superior. Eu mi-am imaginat, așa precum spune și un mare creator, paradisul sub forma unei biblioteci – o împărăție a cărților, o bogăție spirituală fără de preț.

Pentru mine biblioteca este ca o a doua casă, o școală unde pot mereu învăța. Să citesc și să frecventez lăcașul cărții în timpul liber a devenit pentru mine o obișnuință. Biblioteca ne ghidează ca printr-un labirint de enigme, care ne ajută să devenim mai inteligenți, mai buni. Nicăieri nu vom găsi un limbaj mai frumos și mai corect decât în carte.

Cert este faptul că lăcașul cărții este un remediu pentru minte, iar cărțile – remediu pentru suflet. Astfel, prin acest loc oferit ei, cartea devine mai vizibilă și demonstrează că răspunde tuturor doleanțelor și referințelor utilizatorilor contemporani, ea constituind veriga principală în educația culturii și piatra unghiulară a unei cariere nobile. Prin urmare, afirm, cu certitudine, că biblioteca e o oază de liniște și de frumos a sufletului, iar cartea – oglindă și popas al spiritului spre realizare. Și, într-adevăr, așa cum spunea și marele înțelept Miron Costin: „Nu este alta, mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă, decât cetitul cărților”. Dacă vreți să obțineți cheia succesului, pierdeți-vă în labirintul cărților și sorbiți lacom din nectarul cunoștințelor.

*Mihaela Cumatrenco, cl. a VII-a,
Liceul Teoretic „George Meniuc”*

Colaborare, dulce colaborare...

Dacă există ceva pe lumea asta care să încălzească inimile oamenilor, care să îndulcească orice tristețe și necaz, care să readucă lumină dătătoare de viață chiar și în cele mai obscure odăi ale sufletului omenesc, aceasta este lectura. Ea este, cu siguranță, ambrozia purificatoare și tămăduitoare.

Colaborarea Bibliotecii Liceului Teoretic „George Meniuc” cu Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” este, probabil, cea mai frumoasă colaborare culturală care promovează valoarea și importanța, farmecul și bogăția lecturii. Această prietenie a noastră ține de mai bine de 25 de ani și scoate în evidență intențiile nobile ale bibliotecarilor în a răspândi spiritul cărții peste tot.

Activitățile culturale ce au unit cele două biblioteci sunt, în primul rând, Salonul literar-artistic „La Creangă”, Cenaclul „Dialogul generațiilor”, Salonul muzical, Zilele Bibliotecii „Ion Creangă”, lansările de carte și, bineînțeles, Salonul Internațional de Carte pentru Copii, dar și alte activități. În urma desfășurării acestor activități indispensabile atât copiilor, cât și celor mari, am participat la prezentări de carte, întâlniri cu scriitori, compozitori, artiști, oameni de cultură, savanți și copii minunați care ne-au lăsat amintiri memorabile.

Copiii de la liceul nostru gustă din plin hrana lecturii prin intermediul bibliotecii, astfel, grație cărților, ei se manifestă în varii activități, învingându-și temerile și emoțiile firești. Iar aceasta se datorează faptului că au participat activ în postură de poeți, actori începători.

Scopul de bază al colaborării celor două biblioteci – una școlară, alta de importanță națională, este de a promova lectura și a dezvolta potențialul creativ al tinerilor. E știut că mulți elevi din toată republica, inclusiv elevi ai Liceului Teoretic „George Meniuc”, s-au impus în literatură prin prisma revistei literare „La Creangă”, manifestând o afecțiune sinceră față de cuvânt, carte, bibliotecă. Colaborare a doua aripi ce-și păstrează existența grație muncii neprecupețite pentru cea mai valoroasă, cea mai prețioasă și cea mai triumfătoare comoară lăsată de Dumnezeu pe pământ – Cartea.

*Elena Cortac,
bibliotecară, Liceul Teoretic „George Meniuc”, Chișinău*

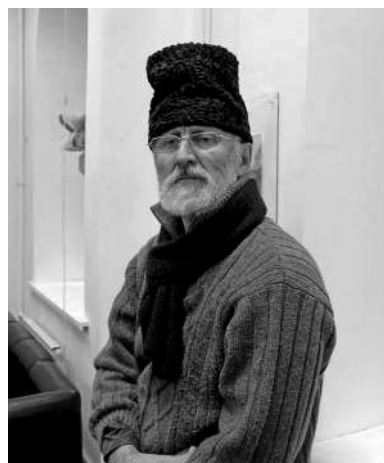
*O întâlnire cu oamenii Cărții: Lidia Kulikovski, Nicolae Busuioc, Ion Muscalu și
Adrian Dinu Rachieru*

Oaspeții Salonului „La Creangă”

Poet – al dragostei adept

În cadrul Salonului literar-artistic „La Creangă”, a avut loc o duminică de suflet pentru cei îndrăgostiți de frumos. Motivul acestei întâlniri a fost lansarea cărții „Prologul marilor iubiri” de Victor Cobzac. O personalitate neordinară în spațiul cultural basarabean, acest artist al penelului a încercat să „încalcece” Pegasul și a reușit. Are totdeauna prin buzunare o foaie ori un carnetel și așterne la tot pasul metafore și rime, care, iată, s-au adunat în volume de poezie. „Îmi place să mă joc în Cuvinte”, spune Victor Cobzac. Dumnealui și-a făcut studiile la Institutul de Stat de Arte „V. Surikov” din Moscova. Este membru titular al Uniunii Artiștilor Plastici din R. Moldova, conferențiar la catedra Design Industrial și de Produs de la Universitatea Tehnică a Moldovei. A venit „La Creangă” nu doar cu poezie, dar și cu o expoziție de lucrări de grafică, cu exponate sculptate în lemn, fapt care-i trădează firea polivalentă. La întâlnirea de suflet au fost prezente cunoscuta compozitoare și interpretă Daria Radu și Elena Frunze, actriță, proaspăt director al Muzeului „Alexandru Donici”. „Victor Cobzac este un poet fără pretenții, dar poeziile lui au ceva deosebit”, a remarcat Claudia Partole, moderatoarea evenimentului. Adepți ai acestui veșnic sentiment al dragostei universale au fost adolescenții de la liceele: „Hîrtopul Mic”, Criuleni, ghidați de profesoara Valentina Grati; „Mihai Eminescu”, Sipoteni, Călărași, profesoară Olga Oprea; „Gaudeamus”, profesoară Tatiana Eni; „Natalia Dadiani”, profesoară Valentina Lungu. Andreea-Alexandrina Profir și Daniela Gherciu de la Hîrtopul Mic au recitat poezii și i-au adus în dar poetului desenele lor. Au recitat din creația poetului și elevele Andreea Eni, Mihaela Roibu de la Liceul „Gaudeamus”. Deoarece de la Hîrtopul Mic n-au reușit să vină toți doritorii, aceștia au găsit o modalitate de a fi prezenți virtual. Ei au recitat poezii, și-au expus părerile, au pus întrebări de la ecran. Prezența lor a fost și meritul Valentinei Grati, profesoară de limba și literatura română, dar și o persoană deosebită.

Am asistat la o întâlnire de neuitat și pentru artistul plastic, poetul Victor Cobzac, dar și pentru invitați.

Tamara Vieru

Portretul mamei

Mama este ființa pe care am iubit-o din prima clipă în care i-am văzut chipul senin și blânda privire de înger. Ea a fost cea care mi-a arătat primul fluture, prima floare, m-a susținut la prima și la următoarele dezamăgiri.

Ca o întruchipare a duioșiei, dânsa a fost și este mereu grijulie și răbdătoare; zâmbetul ei – un trandafir înflorind pe buzele-i dulci, care îmi șoptesc fraze de încurajare și cuvinte blânde, pline de puritate cerească.

Chipul ei divin pare a fi rupt din povestea ce mi-o povestea când eram mică. Ochii ei, aidoma unui desiş înfrunzit, îmi deschid noi orizonturi și mă conving că imposibilul este posibil, iar fruntea ei, brăzdată de gânduri complexe, dar optimiste, gânduri care, împărtășite cu mine la un moment dat, îmi înseninează ziua. Ființa aceasta cu inimă de aur mă învață ce e viața, iar cu ea viața nu e niciodată monotona.

Sufletul ei este înzestrat cu calități angelice, astfel încât ar putea să meargă „călcând pe semințele ce zboară între ceruri și pământ” (Grigore Vieru).

Mama mea este un izvor de afecțiune, vorbele fiindu-i dulci ca mierea și calde ca un răsărit de soare în miez de vară. Ele îmi oferă consolare – la tristețe, speranță – la dezamăgire, forță – la neputință. Aș vrea și eu să-i fiu aproape în

clipele când are nevoie de sprijin și înțelegere. Cât de mult aș da să-i dispară ridurile de pe frunte și să-i alin povara zilelor mai triste. Tot ce sunt sau ce sper să devin îi datorez îngerului care mi-a fost și mi-a rămas a fi... Mama pentru

mine este o necesitate. Așa cum am nevoie de aer pentru a respira și de pământ pentru a-mi păstra echilibrul. Am nevoie de mama pentru a mă cunoaște pe mine însămi, pentru a-mi înțelege rostul și pentru a cunoaște lumea din jur.

Mama mea este o sursă de înțelepciune, un bun sfătuitor și o femeie puternică.

Forța pe care mi-o inspiră mă motivează să am aspirații, să muncesc mult pentru a-mi realiza

visurile, să am curaj să încerc lucruri noi și, când e cazul, s-o iau de la capăt.

M-a învățat să visez, să-mi modelez, încetul cu încetul, calea mea în viața, să am ambiția de a deveni mai bună în tot ceea ce fac. De la ea am deprins harul vorbelor, miracolul mărinimiei, dar și talentul de a-mi organiza bine timpul și de a fi eficientă și productivă. Tot de la ea, de la mama, încerc să deprind a fi uneori pragmatică și perspicace. Deși nu-mi este simplu, mai am multe de învățat, căci sunt noțiuni mai mult pentru maturi, însă îmi dau seama că anume aceste calități au ajutat-o să urce culmile vieții, de aceea îmi doresc, cu tot dinadinsul, să le însușesc și eu.

Îți mulțumesc, MAMĂ, că mi-ai dat viață. Îți mulțumesc că ești!

*Alina Timošenco, cl. a VII-a,
Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Chișinău*

Din creațiile elevilor Liceului Teoretic „Mihai Eminescu”, comuna Sipoteni, Călărași

Despre limbă

Limba e ca o poveste sensibilă.
Pentru unii e fantastică,
Pentru alții imposibilă,
Pentru noi rămâne dramatică.
Limba este suma sunetelor
Celor mai armonioase,
Din universul stelelor
Cu amintiri prețioase.

Pentru noi limba română
E distanța dintre inimă
Și umbra bătrână
A sufletului ce suspină.

Doar în visul meu
Găsesc lumea perfectă.
Prin orice traseu
Văd calea corectă.

Cristian Oanța, cl. a VII -a

Fă-mă, Doamne

Fă-mă, Doamne, doar iubire,
Să fiu strop de fericire,
Pe mama s-o iubesc
Și frumos să viețuiesc.
Să trăiesc un veac întreg
Ca iubirea s-o-nțeleg,
Să-nțeleg ce simte mama
Când îi sângerează rana.
Durere nerefăcută
Printr-o lacrimă tăcută.
O petală pe obraz
În clipele de necaz,
Dar și-n clipe de speranță
Lumină pe a ei față...
Doamne, fericită aș vrea să fiu,
Lângă mama să mă știu...
Ea mă înțelege, mă iubește
Și de rele mă păzește.
Doamne, sunt un fericit
Că nu-s singur pe pământ...

Daniela Plămădeală, cl. a IX-a

Nu există...

Nu există pe pământ o lume
Fără dragii noștri părinți,
Nici fără grai
Și nici fără suflet.
Nu există pe pământ poezie
Fără autor,
Nici fără emoții
Și nici fără dor.
Nu există pe pământ o mamă
Fără dragostea pe care o oferă,
Nici fără blândețea ei
Și nici fără zâmbetul pe care îl oferă zi de zi.

Gheorghe Ursu, cl. a VII-a

Despre sine...

Mă numesc Victoria Chirilov. Sunt venită din matca toamnei. Mă regăsesc în cele trei cuvinte: Carte, Bacovia, Muzică. Studiez „Canto academic” la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău. Muzica pentru mine e hrana zilnică a sufletului, conexiunea dintre Dumnezeu și om, fără de ea nici nu izbutesc să-mi imaginez viața. Scriu de la o vârstă fragedă. Pentru mine scrisul e spovedania în fața foii. Atunci când scriu niciodată nu mă simt singură. Scrisul este cuvântul nespusului, al chinului care-mi bânuie ființa. Scrisul este Duhovnicul sufletului meu. Atunci când mă doare, eu mă ating de-o foaie cu gândul, cuvântul și simțământul și lumea parcă-și deschide draperiile spre vindecarea mea sufletească. Atingându-mă de-o foaie, îmi vărs toată durerea, pentru a mă elibera de-o tensiune interioară inexplicabilă. Dacă nu mă scriu pe mine, simt cum mă înec în propriile gânduri. Uneori, tot ce-mi trebuie e foaia albă-n față și liniștea pentru a mă putea metamorfoza, din nou, în cuvânt. Zilnic, mâna mea tânjește după foaie, cerșind dreptul de a-mi justifica existența.

La colțul stelelor

Ne întâlneam la colțul stelelor, temându-ne de cădere, ținându-ne de mâini. Înălțimea aceea era sufocant de plăcută. Te iubeam cu ochii închiși, simțind zborul interminabil al sufletului meu, ce-și căuta adăpost pe o nouă planetă. Acolo, se auzeau îngerilor, formele piereau, era numai materie.

Era o întreagă filosofie în sentimentul acela. Erau concepțiile lui Aristotel abordate. Mă smulgea valul de fiori din propriul trup și-mi izbeam simțurile de stele. Eram materie în potență, eram fericirea materializată; eram materie în act, eram fericită. În acele clipe puteam spune că sunt în relația Om-Dumnezeu. Sclipirea stelară îmi orbea retina gândului. Stelele se puseseră pe trepte descendente, iar tălpile mele, arzându-se de ele, se topeau, când deveneau tot mai aproape de pământ.

Cerul nocturn m-a încununat, lăsându-mi în păr comete lipsite de zbor. Trena fericirii unea cerul de pământ. Auzeam Luceafărul cum respiră când eram în împărăția lui.

La hotarul dintre constelații, nu am avut cum trece vama și mi s-au deschis ochii cuvântului, pentru a plăti tribut c-o poezie. Versul îmi era de-acasă, lipsit de misticism, stropit cu agheasmă. Și solii acelor împrejurări m-au primit la ei, îndrumându-mă să mă duc în vizită la Dumnezeu.

Dar zborul meu era aproape etern, simțeam cum gându-mi rezonază cu ideile unui mare arhiereu. Mă invitase îngerii la masa lor, să beau vin sfințit, până când Dumnezeu își va deschide ușile pentru sufletul meu.

Dar nu știam atunci că e doar un decor și-n scurt timp o să mor. Tu m-ai lăsat la colțul stelelor. Și m-am prăbușit de pe pământul fericirii, chiar dacă îngerii încercau să mă salveze. Dar am reușit să culeg din acea cădere mii de stele, care, ajungând pe pământ, s-au transformat în cuvinte.

Adamul meu și E(v)a

În frigul dimineții, mă trezise o lumină rece și atât de pustie. Ca dintr-o ceață profundă curgea glasul lui Adam, rupând din mine somnul.

Soarele-mi ardea ochii, de parcă-mi arunca în ei vreascuri. Și usturimea lor făcea ca din pleoapele mele întredeschise să curgă sentimentul numit Durere.

Mirosea a cafea și a crin, în timp ce clocotea viitorul în ibricul gândului. Simțeam cum păsări de pradă își fac cuib în părul meu, încălcându-l în ghearele lor galbene, rupându-l din rădăcini. Durerea mă căuta nervoasă, culcată lângă perna mea, pe care încă ardeau dorurile și ea le blestema.

Întinsă-n pat, simțit-am în mine un cutremur. O vedeam. Era ea – E(v)a. Într-al nostru sânge

curgea același nume, aceleași versuri lui Adam i le dedicam. Și, când Adam era departe, ea rimele le îmbrățișa, acum însă era în fața lui. Un înger îmi păruse, dar ea era un demon și ascundea un dor nebun către-al meu Adam. În ochii ei plânși și orgolioși, tănuiau iubirile și doinele. Mii de săgeți fierbinți în mine arunca, pentru a mă putea învinge, pentru a putea fi ea inspirația lui, în timp ce el deținea rolul de Zeu al Poeziei pe tron de abator.

Fiecare încheietură era îmbibată cu durere, căci o văzusem pe E(v)a în brațele Adamului meu. Era într-o rochie cusută din carne vie și-n mână avea doi crini.

Adam s-a atins de podoaba ei capilară și i-a sărutat firele gândului încâlcit. Prospețimea dimineților nu mai era actuală, duhoarea trecutului părea putregăit, gâdilându-mi nările.

Și era bocet, și era frig, și nu mai exista nicio scăpare... Eternitatea vină n-are, că devenise-n acele clipe infinit, chinuitor de infinit.

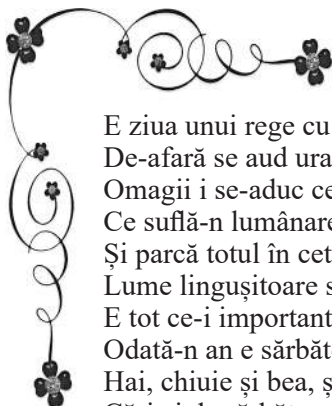
Lacrima acelor dureri cursese brusc pe mine și-n sufletul meu răsună sarabanda amintirilor noastre. Dar Dumnezeu în dreapta mea era și pe frunte grijuliu mă săruta, chiar dacă nu citisem în ziua ceea rugăciunea matinală.

Cu degetele lungi și reci, ea se atinge de mărul lui Adam, îl mușca și-l înghițea c-o neînchipuită fantezie. Căuta păcatul al treilea pe trupul vrăjit al iubitului meu și-l ruga ca el să-i bage în pântec nemurirea. Dar nu știa E(v)a că nemurirea lui a ascuns-o cândva, încă de pe timpurile biblice, Dumnezeu în făptura mea. Ca peste mii de ani el s-o găsească-n mine, uitând de tine, precum nici nu te-a ținut minte..

Atunci, E(v)a s-a repezit la mine, stropindu-mă cu venin și cu pelin, și-amenințându-mă întruna, chemând toți zeii să mă străpungă, să-mi fure nemurirea lui Adam. Dar, încercând să fug, am nimerit în brațele lui Crist. Rosteam în gând toți *Psalmii* și mă poticneam când vreun verset îl uitam, dar nu-ncetam a mă ruga, pentru a mă putea salva... pentru iubirea mea...

Și-atunci, toată ființa ei plesnise pe podea. Mocirlă rămăsese în urma ei și mirosul sălbatic de crini și de păcate. Rămasem eu în îmbrățișarea lui Adam al meu, rugându-mă -ncontinuu la Dumnezeu.

Victoria Chirilov

De Ziua Limbii Române la Chișinău

E ziua unui rege cu capul aplecat...
De-afară se aud urale în surdină,
Omagii i se-aduc celui întemnițat
Ce suflă-n lumânarea de lângă ghilotină.
Și parcă totul în cetate e neted și senin,
Lume lingușitoare se scaldă în răsfaț,
E tot ce-i important pentru un citadin:
Odată-n an e sărbătoare și se dă ospăț!
Hai, chiuie și bea, și umflă-te la burtă,
Că-i zi de sărbătoare, de patos și de fală...
De cât tupeu poți să dispui, pramatie mancurtă,
Să-ți etalezi cu nonșalanță azi hainele de gală?
Tu, care-ți negi obârșia și care-ți scuipi trecutul
Și-aplecî privirea-n fața străinului avar...
Tu, care-n fața lui preferi s-o faci pe mutul,
Decât să vorbești limba ce ți-a fost dată-n dar.
Tu, care ocazional vrei să vorbești corect,
Când dai să eptezi și-aluneci în frustrare,

Să afli-atunci când schimbi accentul însă rămâi inept:
Româna nu se-adjudecă din prima încercare!
Când media cultivă blegismul discursiv
Și limba e schimonosită în cel din urmă hal,
Și orice cretinism ia un aspect festiv
De sub titulatura „specific național”,
În țara unde porcul e acceptat stăpân,
Iar omului i-e jenă să-și apere sorgintea,
Unde „români” te judecă pentru că ești român,
Dezgustul îți acoperă și sufletul, și mintea,
Și plânge omul, plânge, cuprins de reverie,
Și vede-n față chipuri de domni și voievozi
Și-atunci când se trezește din demna-i utopie
Contemplă printre lacrimi o ceată de nerozi...
Și de pe soclul ei, cuminte, cu ochii de bătrân,
Solemnă și nemeritată, și spulberată-n zări,
Tăcută ne privește de sus Limba Română,
Ea își mănâncă tortul cu tot cu lumânări.

*Cătălin Ungureanu,
prezentator Radio și TV (TRM)*

Clipe de inspirație

Zina Bivol

Vino să vezi ploaia, mamă!

Mamă, vino să vezi ploaia...
Cântă, dansează, pictează,
Azi este mai obosită ca ieri,
Dar nu-și întrerupe jocul.
Mamă, te cheamă ploaia.
A venit să te felicite cu ziua ta!
Are în mâini un buchet cu apă limpede
Și curată!
Mamă, dar mâinile tale...
Nici azi nu au timp pentru tine.
Nu te mai sature niciodată să muncești!
Plouă des și mărunț,
Cade lent, apoi mai repede...
Aș vrea, mamă, să fii o femeie de ploaie,
Să-ți verși amarul,
Când te simți prea plină de el,
Să-ți umpli sufletul
Cu apă, când vrei să te stingi,
Să arunci în aer
Toate cuvintele,
Când vrei să respiri.
Și cel mai important –
Să speli necazurile copiilor,
Pentru care stai zi și noapte
Și le plângi neîndemânarea.
Mamă, simți ploaia...are gustul tău?!
Mamă, tu plângi împreună cu Dumnezeu.
Azi ești mai obosită ca ieri,
Dar îți continui mereu drumul...copiii!
Copiii sunt drumul părinților.

Privește...
Te invită ploaia la dans,
Tata nu a reușit azi să te facă fericită.
Știi, mamă, aș vrea ca ploaia să-ți cânte la pian
Ori de câte ori îți va fi dor de mine.
Eu am să cresc,
Dar niciodată mai mare decât tine.
Mamă – femeie de ploaie,
De ai ști cât te iubesc!
În fiecare picătură este sufletul meu.
La mulți ani, mamă!

Emilia Plugaru

Moș Ene

A venit Moș Ene
Lângă perna mea:
– Dormi, adormi, copile,
Eu te voi veghea.

Luna cea frumoasă
S-a culcat în nori,
Buburuza mică
Doarme printre flori.

Doarme și mușcata
Înflorită-n glastră.
Numai greierașul
Cântă la fereastră.

Greierașul cântă...
Cântă ne-ncetat.
Pentru el, copile,
Noaptea-i de cântat.

Dar tu dormi, nepoate,
Moșu-ți va aduce
Vise minunate –
Să ai somnul dulce.

Anișoarei Velcev

Domnișoara Anișoara
A pornit desculț la școală.
Păpucei -ntr-o mânăuță,
În cealaltă – o gentuță.
Are carte și creion,
Un caiet și ... biberon.
– Care e secretul oare?
– Școala e la Mama-mare!

Anișoara crește mare
Și atâtea griji ea are...
Cum se scoală – vrea mâncare,
Apoi dusă la plimbare.
Mai aleargă la bunica
Să se joace cu pisica.
Are grijă de-o păpușă
Și de-un papagal năstrușnic...
Doar spre seară, obosită,
Vrea în brațe la mămica,
Care-i spune blând, în șoaptă,
O poveste despre-o fată...

**Tamara Maleru, bibliotecar principal,
Biblioteca Națională pentru Copiii
„Ion Creangă”**

Odă tradiției

Chiar de pleci în doine-ascunse,
Nu rămâi cu multe spuse,
O privire și un zbor
În ochi fragezi astăzi mor.

Pentru limba mea cu mituri
Mă sacrific fără de scuturi.
La un unghi de zile mari
Nu rămâne nici hotar...

Dor de mare, dor de nor,
Dor de vis îmbătător,
Spre o altă cale-aparte
Stau cu zile numărate.

Și iar, patrie de dor,
Fără de tine nici nu mor,
Doar cu tine mai trăiesc
Pe pământul românesc.

Probă de condei

Reminiscente în altar

Reminiscente în altar de pietre prețioase,
Tunele de lumină pe margine rotundă,
Cristale lichidate-n ființe preafrumoase,
Lumina limbii noastre e spirit pe o undă.

Deschide universul prin infinit de stele
O umbră străvezie pictată cu-auriu.
În microgalaxie cu-n șir de orbite-n ele
Plutesc cuvinte magic precum un suflu viu.

Din cărțile străbune te-am adunat târziu,
Îți simt fiorii calzi și tunetele-n rânduri,
Dimensiuni abstracte de inimă-n pustiu,
Rebeliune-n doine și cântece în gânduri.

*Dumitru Graur, cl. a XII-a,
Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani”*

File răvășite de inimi neobosite...

Lectura lasă o amprentă memorabilă în spiritul celui dornic de a se hrăni din cărți.

Pe lângă faptul că cititul e o metodă eficientă de îmbogățire a lexicului, atunci când atingi sfintele file ale unei cărți ți se trezește muza într-un mod revelator și enigmatic. Devii altul, nu mai ești tu însuși. Te contopești cu protagonistul cărții și îi trăiești povestea, care apoi îți va rămâne de-a pururi înaintea ochilor ca un exemplu de vrednicie și frumos.

Cartea... Pentru unii este un obiect arhaic și de nicio folosință. Pentru alții e o comoară prețioasă a minții și a inimii. Pentru unii înseamnă timp pierdut și plictiseală grozavă, pentru alții – emoții inefabile și amintiri mult prea scumpe. Atât poate însemna o carte în ochii sufletelor delicate, precum și în viziunea mediocrilor.

Nicolae Manolescu meditează într-o prelegere: „La ce sunt bune cărțile? Îmi vine să răspund: la totul și la nimic. Poți trăi foarte bine fără să citești. Milioane de oameni n-au deschis niciodată o carte. A vrea să le explici ce pierd e totuna cu a explica unui surd frumusețea muzicii lui Mozart. În ce mă privește, mă număr printre cei care nu pot trăi fără cărți. Sunt un vicios al lecturii. Am nevoie să citesc așa cum am nevoie să mănânc și să beau. Hrana pe care mi-o oferă lectura îmi este la fel de indispensabilă ca și cea materială. Resimt fiecare zi fără o carte ca pe o zi pierdută”. Spusele marelui critic literar emană o afecțiune sinceră pentru cei mai reci și singuri prieteni, referindu-se la cărți.

Știți când o carte e considerată bună? Când îți taie răsuflarea încă din primele pagini lecturate, când din admirație pentru acea incontestabilă avere nu mai înțelegi ce se petrece-n jurul tău și ai un sentiment de degajare, de rupere de lumea reală. O carte cu adevărat bună te ajută să evaluezi și te schimbă în cea mai bună variantă a ta. Cartea ți-e prieten, duhovnic și părinte grijuliu.

Am simțit pe propria piele cum nu se leagă de inima ta niciun cuvântel când treci impasibil printre rânduri ca printr-un târg medieval. Ar putea cartea să-ți vorbească dacă tu n-o simți cu tot cugetul tău, cu toată mintea ta, cu ghemul acela de carne pe care oamenii îl numesc inimă? Ai putea să-ți imaginezi, cel puțin, ce prieten luminat te-așteaptă neobosit la ușa sufletului tău, dorind să pășească demn alături de tine? Cu anevoie ai înțelege ce îți poate oferi o simplă carte dacă o primești onest, cu conștiința curată, dar pe care din prostie o respingi ca pe-un fruct trecut.

Așadar, pentru a pătrunde în nucleul cărții, pentru a percepe mesajul atât de imperios (că doar scriitorul e și el om ca toți oamenii care are ceva de zis), e nevoie de dăruire totală, voință neprecupețită și o pereche de urechi sănătoase pentru a auzi vorbele înțelepte ale celui filosof veșnic ce se cheamă Carte.

*Irina Bahtin,
Liceul Teoretic „George Meniuc”, Chișinău*

Toate pânzele sus! sau Revanșa visului neîmplinit

Unul dintre cele mai captivante romane de aventuri din literatura română, „Toate pânzele sus!” de Radu Tudoran, publicat în anul 1954, a devenit în scurt timp un best-seller, bucurându-se până astăzi de un succes răsunător la publicul de toate vârstele.

Romanul prezintă aventurile echipajului goeletei „L’Espérance” în drumul său spre Țara de Foc. Personajul principal este Anton Lupan, un inginer român, care împreună cu prietenul său, Pierre Vaillant, hotărăsc să plece în căutarea tatălui lui Pierre, dispărut cu mulți ani în urmă într-o expediție organizată de Charles Darwin în America de Sud. Pierre Vaillant dispare în împrejurări necunoscute, iar Anton Lupan decide să plece în expediție, considerând această misiune nu doar un vis, ci și o obligație morală față de prietenul său. Însoțit de echipajul goeletei, Ieronim, Gherasim, Ismail, Haralamb, Cristea Busuioc, Miha și câinele Negrilă, pleacă într-o lungă călătorie pe mări și oceane, trecând prin numeroase peripeții, care mai de care mai captivantă.

Romanul a fost puternic influențat de pasiunea pentru aventură a autorului, moștenită, probabil, de la tatăl său, Alexandru Bogza, funcționar al marinei comerciale. Totodată, multe evenimente și personaje din roman au fost influențate de istorii reale. Astfel, în anul 1945, Radu Tudoran s-a retras la Brăila, unde, împreună cu un prieten, construiește o corabie-velier, pentru a călători cu ea în jurul lumii. Nu reușește însă să-și realizeze visul, deoarece autoritățile comuniste îi interzic să părăsească țara. Ca urmare, a decis să aștearnă pe hârtie isprăvile sale fictive, adunându-le pe toate în acest roman.

Cu referire la „istoria” romanului său, autorul își va reaminti mai târziu: „Ne întâlniserăm și deveniserăm repede prieteni, într-un șantier naval de la Dunăre, aduși amândoi acolo de o pasiune comună... Trei ani m-am străduiut pe șantierul acela să-mi construiesc o corabie... Voiam să redescopăr lumea... Adversitățile de toate felurile m-au silit să-mi abandonez planul... Iar ocolul Pământului l-am făcut de multe ori întins pe spate, cu ochii închiși, pe puntea încă neterminată a corăbiei mele, seara, în ceasurile de singurătate și visare.”

Aceasta ar fi, se pare, aspirația secretă care i-a dictat cartea de la prima până la ultima pagină și l-a îndreptățit pe criticul Alex Ștefănescu să vadă în acest roman „un episod din biografia virtuală a scriitorului”.

În anul 1977, Televiziunea Română a realizat serialul „Toate pânzele sus”, o adaptare cinematografică a romanului cu același nume. Deși pelicula prezintă aventurile echipajului român în numeroase locuri din Marea Mediterană și Oceanul Atlantic, filmările s-au desfășurat în Constanța, Sulina, Midia, unde au fost „recreate” porturile prin care trecea goeleta „L’Espérance”. Țara de Foc a fost „reconstituită” în Bulgaria, cu țigani locali în rolul aborigenilor din Patagonia. Echipa de filmare a ajuns totuși până în Brazilia, dar fără actori. Pe parcursul călătoriei au fost filmate diferite locații din Istanbul, Atena, Pireu, Marsilia, Rio de Janeiro, iar mai apoi aceste cadre au fost inserate în film.

Povestea nu se încheie aici: călătoria goeletei „L’Espérance” l-a inspirat pe navigatorul român Marius Albu să-și îndeplinească visul din copilărie și să parcurgă în realitate traseul imaginar al celebrului echipaj. Întreaga călătorie a durat 7 ani, din 2009 până în 2016, timp în care a străbătut Marea Neagră, Marea Marmara, Marea Egee, Marea Roșie și Marea Mediterană, apoi a traversat Atlanticul și a coborât de-a lungul coastei Americii de Sud, ajungând până în Țara de Foc.

„Toate pânzele sus!” nu este numai o poveste, ci o lecție de viață, prin intermediul căreia ajungi să apreciezi adevăratele valori: prietenia, onoarea și dragostea.” (Sebastian Papaiani). Iată de ce romanul lui Radu Tudoran continuă și azi să fie la fel de popular și să incite imaginația și visele cititorilor de toate vârstele.

*Constantin Tcaci,
elev la Liceul „Nicolae Iorga”, Chișinău*

Cartea – liniște sufletească

Cartea este izvor de cunoștințe. Este taina dorului. Este o fărâmbă de suflet din sufletul meu. Îmi place să rămân ore întregi doar eu și cartea!

În această goană după timp, în clipele fugare și orele grăbite de acele ceasornicului, conștientizez că evadarea constă într-o delectare a sufletului cu ceva bun, plin de acel ceva pătrunzător care relatează prin unde sonore starea mea, sentimentele purtate pe aripi de zbor.

Prietenul meu devotat va fi mereu cartea. Citesc tot ce mi se aruncă în ochii mei dornici de frumos, tot ce mi dorește inima. Pentru mine, fiecare carte în parte are farmec, are acea frumusețe căreia trebuie să-i gălesc cheia. Îmi place să citesc, îmi place să mă pătrund de atmosfera celor lecturate, să uit de toate, să descopăr un tărâm nou, încântător, unde există acea liniște pe care sufletul o caută și o urmărește mereu.

Nu trebuie să ezităm să citim! Fără lecturi vom fi nimeni, vom fi persoane pustii, fără visuri, fără scopuri pe care dorim să le îndeplinim.

Toți suntem în criză de timp, dar câteva pagini de lectură în fiecare zi vor fi cea mai mare plăcere sufletească. Cartea ne dă acea suflare interioară care ne îndeamnă să fim cei mai buni în a cunoaște tainele fericirii. Trebuie doar să păstrăm în inimă dorința pentru lectură.

Nimic nu e mai scump și mai prețios decât o carte. Ea este bogăția care trebuie transmisă tuturor.

Dorina Ispir,
*studentă, USM, Facultatea Relații Internaționale,
Științe Politice și Administrative*

Carpe Diem...

Țara-mi este limba...

Țara mea e limba-n care
Știu să sufăr și vorbesc.
Țara mea e roditoare
Și cu spirit românesc.
Țara mea-i cu râuri line,
Știu să-ascult și știu să cânt,
Când se-aude pe coline
Glasul dulce, tremurând.
Glasul patriei-măiastră
Ce din nemurirea-i vastă
Doar în râuri se revarsă -
Asta este țara noastră!
Țara mea e limba-n care
Știu să plâng și știu să iert,
Țară fără de hotare,
Cum e inima din piept.
Dulce limbă, dulce țară,
Te privesc a mia oară,
Tot sorbind din mierea ta
Îmi alin eu dragostea.
Țară dragă, nu uita -
Numai tu ești casa mea.
Limba și izvorul,
Neamul și poporul!

Mariana Bletea, cl. a X-a,
*Liceul Teoretic „Principesa
Natalia Dadiani”*

La Salonul de Carte...

În căutarea adevărului

Biblioteca – izvor de înțelepciune

În secolul vitezei, a tehnologiilor moderne ce au tendința de a ne face dependenți de acestea, copilul are nevoie, mai mult ca oricând, de un mentor care să-l ajute să se orienteze. Învățătorii sunt acei care se află alături pentru a-i îndruma, pentru a le demonstra că Măria Sa Cartea a fost și va rămâne un laborator nesfârșit de idei și imagini.

În dorința de a apropia copiii de carte, am inițiat o colaborare fructuoasă cu Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, reușind să participăm la diverse activități organizate în cadrul acesteia. Astfel, am avut o întâlnire de suflet cu scriitoarea Claudia Partole. Dumneaei le-a povestit copiilor despre copilăria sa, despre drumul pe care l-a parcurs până a ajunge scriitoare. Elevii clasei a IV-a „C” de la Liceul Teoretic „Vasile Vasilache” erau nerăbdători să afle dacă au existat cu adevărat personajele din cartea „Când eram înger”. În urma lecturii, elevii au încercat să privească lumea cu alți ochi, să înțeleagă că există oameni pentru care o simplă plimbare este o bucurie, o scrisoare păstrată cu grijă e unica amintire despre oamenii care nu mai sunt.

În cadrul ciclului de manifestări culturale cu genericul „Săptămâna cunoștințelor 2015”, am participat la activitatea „Pe paginile enciclopediilor”. Bibliotecara Tamila Muntean-Stepanenco, șefa Filialei nr. 1 a Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, le-a vorbit și le-a prezentat elevilor literatura artistică și științifică. Examinând literatura propusă, copiii au descoperit, împreună cu moderatoarea, asemănările și deosebirile dintre aceste două genuri literare. Următoarea sarcină a fost să identifice funcțiile dicționarilor, enciclopediilor și ale cărților de literatură artistică. Copiii au concluzionat că atât literatura artistică, cât și cea științifică contribuie semnificativ la dezvoltarea vocabularului și în perspectivă la formarea personalității lor. Elevilor li s-a propus să găsească o carte, după ce li s-au explicat criteriile de aranjare a cărților din bibliotecă. Copiii au căutat cu plăcere cartea de care au avut nevoie, luându-și fiecare câte una pentru a lectura acasă.

De neuitat a rămas și o altă întâlnire în bibliotecă. S-a întâmplat acest eveniment în ultimele zile de toamnă. Elevii au petrecut clipe frumoase. Atunci s-au făcut totalurile Concursului „O carte pentru bibliotecă”, desfășurat în cadrul Zilelor Bibliotecii „Ion Creangă”. Timp de o lună învățăceii mei s-au pregătit pentru acel concurs, fiecare dintre ei având ca obiectiv confecționarea unei cărți. Scopul major al acestei activități a fost promovarea cărții și a lecturii în rândurile micilor cititori. Pentru a obține un rezultat cât mai bun, conjugarea eforturilor mele cu ale bibliotecarelor și ale părinților au fost mai mult decât necesare. Astfel, elevii au confecționat cărți în care au investit o parte din sufletul lor, dând dovadă de perseverență, independență, originalitate. A fost o activitate semnificativă pentru copii, care a contribuit la dezvoltarea imaginației lor creative. Elevii și-au antrenat memoria verbal-logică, raționamentul, totodată, și-au îmbogățit vocabularul recepționând informații din diverse surse și domenii; au dat dovadă de insistență în căutarea soluțiilor și a argumentelor pro și contra. La înmânarea diplomelor și mențiunilor, juriul a constatat că elevii au manifestat ingeniozitate și originalitate ca ilustratori de carte. Ei au realizat cărți-jucării neobișnuite. Moderatorii, Tamila Muntean-Stepanenco și Lilia Artin, au inițiat o discuție despre importanța cărții în viața omului, dăruindu-le cărți, pe care elevii au promis că le vor păstra în biblioteca clasei. Pentru efortul depus elevii au primit diplome de gradul I, II, III și mențiuni. Locul I: Cristina Locoman și Doru-Teofil Harea; Locul II: Nichita Anghelicev și Beatrice Reul; Locul III: Deniza-Mercedes Cotorobai și Liubovi Doronina. Mențiuni: Călin Cocieru, Bairam Budesco, Olga Fomina, Sanda Stănescu, Gabriel Vremea, Victor Niță, Bogdan Țulea.

Colaborarea cu biblioteca a avut un impact pozitiv asupra gândirii elevilor. Drept dovadă servesc reflecțiile copiilor despre bibliotecă. Iată doar câteva: „Biblioteca fără carte este ca un pește fără solzi, ca un copil fără părinți, ca o carte fără file...” (Călin Cocieru); „Biblioteca este patria cuvintelor, cu care viața și sufletele oamenilor sunt împlinite.” (Beatrice Reul); „Biblioteca este locul unde toate realitățile din toate timpurile se unesc.” (Cristina Locoman); „Biblioteca e împărăția cuvintelor.” (Gabriel Vremea); „Biblioteca este un loc liniștit de înțelepciune, de unde te întorci curat și înțelept.” (Alexandra Dedi) ș.a.

Carolina Gîrlea, învățătoare, Liceul Teoretic „Vasile Vasilache”

Nu poate exista o bibliotecă fără carte și invers. Biblioteca este biserica cărții și a prietenilor ei. Adică a copiilor care citesc cu atenție și mai cred în povești. Dacă doriți să faceți parte din comunitatea cărților, este necesar să intrați în bibliotecă. Ea vă va primi cu bunăvoință, căci aici locuiește cartea mereu dornică de a semăna lumină în mințile noastre.

Când am intrat prima oară în bibliotecă am simțit nevoia de ceva puternic, de ceva izbăvitor, dar atunci nu știam că aveam nevoie de carte. Am realizat acest fapt abia după ce coperta sclipitoare a romanului meu preferat mi-a surâs, parcă șoptindu-mi: „Eu sunt ceva puternic și izbăvitor, pentru că reușesc să salvez oamenii prin slova cărții...” Astfel, când mă gândesc la carte, nu pot să nu-mi aduc aminte și de casa ei – biblioteca. Îmi apare în minte imaginea rafturilor obosite de greutatea filelor preapline, de povăța lor... Nu cred că există ceva mai sublim decât o carte care-și așteaptă cititorul pe raftul bibliotecii. Mi-aș dori mult să fiu și eu o carte, să stau mereu printre surori și frați, să aduc dragoste și împlinire celor din jur, să locuiesc în cel mai sacru și mai curat loc.

Tot ce știu am învățat din cărți: cum să culeg iubirea din lume, cum să ating cerul cu inspirația, cum să urc un munte literă cu literă, cum să zbor și cum să revin. Iar cea mai importantă hartă pentru mine, pe care o port întotdeauna, este cea care-mi indică drumul spre bibliotecă. Aici pot oricând să primesc îndrumările de care am nevoie, chiar fără a întreba.

Biblioteca și cartea sunt ca pământul: pline de tărie, răbdătoare, roditoare. Sunt ca roua: indispensabile, purificatoare și candidă. Sunt ca cerul: nemărginite, senine și luminoase. Sunt ca omul și casa pe care și-a înălțat-o: de neînving, de neuitat, de nedespărțit. De aceea atunci, când ne împrietenim cu o carte, e necesar să o întoarcem înapoi casei sale – bibliotecii.

Dacă n-ar exista nicio bibliotecă și nicio carte, lumea ar fi rigidă și neputincioasă, pentru că, înainte de progresul tehnic, cea mai mare minune a fost cartea. Nu aș putea să asociez biblioteca cu nimic, pentru că nu se compară, este unică. Atmosfera, decorul, micii (dar și uriașii!) omuleți nevorbitori, care o îmbogățesc, sunt ceva de neînchipuit.

Intru în bibliotecă de parcă aș păși prin Grădina Paradisului. Deschid o carte, de parcă aș găsi o comoară. Citesc, de parcă aș gusta din fructele cerești. Prin ele exist! Altfel, nu aș putea să-mi imaginez viața mea.

Ana Frunza, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Hîrbovăț Veneam „La Creangă” ca la un prieten

Cenaclu înseamnă o reuniune de scriitori sau de artiști. Cenaclul „La Creangă” (actualmente Salonul literar-artistic), de care mă leagă frumoase amintiri și nostalgii și față de care am o mare admirație, mi-a devenit un adevărat refugiu, unde m-am regăsit de fiecare dată.

Când eram elevă la Liceul Teoretic „Natalia Dadiani”, veneam la acest cenaclu și-mi citeam versurile, aveam cui împărtăși trăirile mele și, tot aici, învățam să-mi modelez și să-mi colorez gândirea cu noi nuanțe. Cenaclul a însemnat pentru mine, în acea perioadă, un refugiu, un prieten care mă asculta, mă aprecia și mă stimula să visez și să cred în vise. Apoi, am absolvit liceul, am trecut într-o altă etapă a vieții. Am devenit studentă la Academia de Arte, dar, oricum, acest prieten, cenaclul, mi-a fost foarte aproape, am „trăit” chiar în aceeași „casă”, pentru că activam în calitate de actriță la Teatrul de Păpuși „Licurici”, în incinta căruia își are lăcașul Salonul literar-artistic „La Creangă”. Acest amic mi-a oferit iarăși posibilitatea să-mi manifest trăirile, deja sub o altă formă. Începusem a vorbi și a trăi cuvintele, nu doar a le gândi și a le scrie. Pe parcursul activității mele, am fost mereu în căutare și, îmbrățișând această frumoasă meserie „actoria”, am stimulat în mine și dorința de a profesa în diverse domenii. Am ajuns în prezent directorul Muzeului „Alexandru Donici”. Și acum mai vin cu mare drag la prietenul meu – cenaclul „La Creangă”, ba chiar am posibilitatea să promovez cultura ținutului natal și istoria neamului, astfel tind să sporesc atracția turistică.

În concluzie, vreau să spun că asemenea saloane literare ne reunesc la orice etapă a vieții, fiind, totodată, o școală de educație, pentru că aici se capătă pe neobservate adevărate și înălțătoare lecții de viață.

Elena Frunze- Hatman, directorul Muzeului „Al. Donici”, s. Donici, Orhei

Cartea – hrană spirituală în existența umană

Prin dorința de a se cultiva și dezvolta spiritual, omul tinde să fie mereu în contact cu lectura/cartea, substanță și hrană care îl motivează și îl predispune spre noi idealuri, viziuni, imagini. Prin lectură omul devine tot mai bogat spiritual, își îmbogățește nivelul de cultură, astfel plasându-se, în timp, pe o treaptă superioară a dezvoltării. Cartea/lectura, fiind un stimulent educativ de o valoare inegalabilă și capacitate ca cea mai înaltă formă prin care se dezvoltă omul, este dialogul social reprodus prin diverse forme de comunicație. Prin acest dialog, realizat grație cărții, are loc procesul de influență ce orientează omul în a cunoaște valoarea cuvântului scris și rostit, a sentimentelor și convingerilor umane, a imaginației reale și ireale, a tot ceea ce este firesc și estetic în viața umană. Astfel, omul, pătrunzând în tainele reale și ireale ale existenței, își dezvoltă la nesfârșit capacitatea intelectuală, creând noi orizonturi, noi reprezentări și idei obținute în baza percepțiilor acumulate cu ajutorul lecturii. În așa mod, cartea, fiind izvor de răspunsuri și sursă de inspirație, îl face pe om să fie mai înțelept în procesele vitale/sociale, urmate de conexiunea reciprocă a relațiilor. Prin relațiile de reciprocitate dintre oameni și fenomene, anume cartea este acea substanță care provoacă discuții, schimb de păreri, contraziceri. Respectiv, cartea stimulează acțiuni cu caracter cultural, activități ce dezvoltă și pun în mișcare procesul evolutiv al dezvoltării umane. Activitățile culturale, având în centrul atenției cartea – creație umană, sunt conținuturi spirituale/intelectuale ce condiționează existența prin obținerea valorilor desăvârșite. Acestea, fiind substanța corelată cu conținutul intelectual și spiritual al omului, sunt fenomene ce scot în evidență succesele și importanța lucrurilor sociale existente. Prin valoare se conturează, nemijlocit, importanța cărții, ca merit social, care influențează evolutiv omul și societatea acestuia.

Omul, fiind ființa socială cu capacități de comunicare, este aceeași carte deschisă cu proprietăți fantastice de-a absorbi tot ceea ce este frumos și favorabil din lumea înconjurătoare. Astfel, comunicând, omul stăpânește diverse acțiuni, cartea fiindu-i animatorul principal în organizare. În așa mod, omul este capabil să organizeze diverse întruniri, conferințe, spectacole artistice, activități literare și cultural-educative, acțiuni unde se popularizează cartea și importanța ei prin noi și noi apariții editoriale. Activitățile respective promovează atât cartea, cât și nivelul de cultură și dezvoltare a ființei umane. Respectiv, prin acțiunile întreprinse, omul pătrunde în conținutul esteticii, aceasta fiind considerată ca cea mai înaltă formă de creare și de receptare a frumosului divin; știință care studiază legile și esența artei; relații dintre om și artă corelate cu realitatea. Pentru a cunoaște mai profund lumea și realitatea vieții, omul este obligat condiționat să pătrundă și să stăpânească conținutul valoric al creației estetice, artistice, didactice și științifice, care cuprinde frumosul real al existenței, reflectat prin relația nobilă dintre om și carte. În caz contrar, dacă nu sunt apreciate și luate în considerație la justa valoare, aceste conținuturi nu devin o realitate cu preț autentic. De aceea, mediul socio-cultural al omului trebuie stimulat și motivat în permanență cu produsul creativ uman și factorii estetici care contribuie pozitiv la formarea integră a personalității cu conținuturi intelectuale și spirituale. Numai prin desemnarea adecvată față de valorile creative umane se va contribui real la culturalizarea integră a individului și societății acestuia, astfel mediul social respectiv fiind îmbogățit cu noi materii culturale, morale, creștine...

Galina Martea, dr., savant, scriitoare

Culegători de metafore

Cum poate fi prinsă CLIPA...

Creația este o provocare. M-am convins, a câta oară! astăzi – 25 noiembrie 2015, în cadrul sesiunii Salonului literar-artistic „La Creangă”. Invitați la un atelier de creație au fost elevii clasei a IV-a „A” de la Liceul Teoretic „Gh.Asachi”. De fapt, veneau la o probă de condei. Împreună cu învățătoarea lor, dna Nina Leon. Printre stropii ploii de toamnă, nerăbdători, au dat buzna în incinta Filialei 2 a Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”. Trebuia să-i provoc și mi-a venit o idee năstrușnică. I-am întrebat: „Cum vi se pare ziua de azi?” Îmi imaginam ce-mi vor răspunde... Asta s-a și întâmplat. Mi-au răspuns:

E o zi urâtă!

Nu cred că aveți dreptate! Dacă v-ați trezit azi dimineată și ați văzut lumina, ați văzut părinții, ați pășit pe picioarele voastre, ați venit la școală... înseamnă că ziua nu e chiar atât de urâtă. Nici ploaia nu e cum vi se pare. Haideți să vedem...

Astfel, am început să prindem CLIPA. Carpe Diem! Am urmărit, pas cu pas, ploaia și ne-am convins cât de așteptată și minunată poate fi. Ca și toate lucrurile și întâmplările cotidiene. Depinde cu ce ochi ne uităm la toate și cum le „traducem” în stări și sentimente. Ne-am jucat în metafore, epite, alergând după rime (nu după râme!), ca, în final, să ne alegem cu două mici poezii. Poate nu sunt geniale, dar sunt trudite în comun. Nici n-am observat când a zburat timpul. În schimb, am prins clipa!

*Claudia Partole,
moderatoarea Salonului literar-artistic „La Creangă”*

*M-am trezit și când în geam ploaia
bătea,
Soarele nu se mai ivera,
Tristețea cerului se revărsa,
Formând coronițe
Ca niște luminițe.
Regele ploii a venit!
Anotimpul oglinzilor a sosit...
Picăturile pământului au sărutat,
Însetat fericirea și-a simțit.
O nouă zi a sosit!*

*Soarele supărat după nori s-a ascuns,
Străpuns de sulii s-a lăsat răpus.
Norii plumburii s-au luptat între ei,
În urma lor se nășteau scânteii.
Fulgerul cerul a spintecat
Și totul în jur s-a luminat.
S-a revărsat un curcubeu
Ca o cascadă în sufletul meu.*

Înregistrare de Ana-Maria Gîncu

Primul autograf...

Rețeta relațiilor calde între Părinte – Copil

Sunt deja în clasa a VI-a și înțeleg cât e de bine să am niște relații frumoase cu părinții mei. Aceleași frământări le au și colegii mei, de aceea voi încerca să-mi explic aceste relații, în speranța că vor fi de folos și altora.

Pentru a-i bucura pe părinți cu reușite frumoase la învățătură avem nevoie de a cunoaște niște lucruri importante. Am înțeles acest fapt după ce am meditat îndelung...

Într-o zi, profesoara de limba și literatura română ne-a dat mai multe sarcini, dintre care una era să scriem o meditație cu titlul „Rețeta relațiilor frumoase între copil și părinte”. Ei bine, am apăsător butonul „on” al imaginației mele și am purces la treabă. În final, am scris o rețetă care, cred eu, poate fi de folos multora dintre noi, începând cu primele zile de școală.

Știm cu toții că părinții noștri sunt cei care ne călăuzesc pe drumul vieții, dar, oricât de bine ai învăța și oricât de strălucite ți-ar fi rezultatele la materii, oricum nu ar fi pe deplin mulțumiți. Ei, părinții, dorindu-și de fiecare dată mai mult și mai mult. Pentru dâșii s-ar părea că nu există „deja am învățat”, „am terminat temele”... Există doar „mai învață și asta, și asta”; sau „repetă încă o dată, mai completează-ți cunoștințele”.

Cum spuneam, relațiile frumoase cu părinții este cea mai grea rețetă din lume. Ingredientele pot fi diverse, de la reușite – la comportament, de la stimă și respect – la rezultate frumoase, iar relațiile, fiind foarte diferite, pot ține chiar de domeniul magiei.

Dar să purced la rețeta mea. Ca să ne meargă bine în relațiile cu părinții avem nevoie de următoarele:

Un bol mare pentru a amesteca în el: 5 kg de note bune, 2 kg de ascultare și respect, 3 kg de iubire și afecțiune, o lingură de căldură sufletească, dar cel mai important – 5 kg de ciocolate Do-Re-Mi pentru a îndulci rețeta.

Amestecăm totul cu grijă, cu atenție deplină, ca să nu scăpăm prea mult sau prea puțin din ingredientele necesare. Adăugăm la sfârșit 5 pupici și punem la cuptor „capodopera” noastră.

Lăsăm să se coacă vreo 10-15 ani, cu speranța că ne va reuși, chiar dacă uneori șansele sunt minime.

Însă pentru acei care cu adevărat doresc să guste din relațiile frumoase formate deja, încă o povață: să mai adauge 2 kg de diplome de locul întâi la concursuri și olimpiade; 1 kg de medalii și 2 kg de agende completate cu însemnările frumoase ale profesorilor.

La final, presărăm puțină pudră și responsabilitate.

Poftă bună!

Învățăm toleranța

...Până la urmă, ce este toleranța? Toleranța este o valoare morală, pe care fiecare din noi trebuie să o posede. Toleranța este iubirea, afecțiunea oferită celor din jur, indiferent de unele diferențe.

Toleranța este prietenia și ajutorul reciproc.

Nu judeca o persoană după hainele ponosite sau părul nearanjat.

Aparențele sunt înșelătoare! Cine știe, poate acea persoană caută un suflet bun, milos care poate să-i ofere puțină dragoste și respect. Pătrunde până în sufletul ei și vezi cine este cu adevărat. Nu te lăsa influențat de spusele altora, ci crede în forțele și opinia proprie.

Discriminarea e o crimă, pe care fiecare dintre noi o poate săvârși fără a-și da seama....

...Prietenia este cea mai importantă valoare într-un colectiv. Fiecăruia dintre noi îi stă în puteri să schimbe ceva în societate, începând cu grădinița, apoi cu liceul și, în sfârșit, cu sine.

Arată-ți virtuțile împotriva acestui factor, numit „discriminare” și încearcă să creezi egalitatea cuvenită fiecăruia.

Orice nedreptate izvorăște din faptul că ne desconsiderăm unii pe alții și nu știm a ne oferi iubire.

Câteva sfaturi:

Învățu să prețuiești!

Învățu să ofer!

Învățu să fiu tolerant...

*Mihaela Roibu,
cl. a VI-a, Liceul „Gaudeamus”*

Aniversări:
Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret - 20 de ani
Cartea. Biblioteca. Cititorul - 25 de fascicule
La Creangă - 30 de numere...